

БЕРЕЗЕНЬ 1978 Ч. 3

MARCH No. 3 1978

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

PIK XXXV Ч. 3 БЕРЕЗЕНЬ 1978 No. 3 MARCH 1978 VOL. XXXV,

Зміст

Христос Воскрес	1
А де ж весна, а де ж красна	1
Г. Коцур: Подяка. Болить і заживає. Кияни	2
Український Музей	2
І. Сеньків: Український Великдень	3
Вечір на пошану Української Журналістки	4
Л. Дражевська: Сестра Лесі Українки розповідає	5
Л. Б. У рядах кооперації	7
С. Наумович: Продовжую Дискусію	9
Наша обкладинка. Інтер'ю з А. Оленською-Петришин У.Л.	10
Тільки між нами і телефоном. Наші діти, стипендії... Л. Калинович	14
Що читати. С. Бубнюк. Л. Лисак. Замок на вулиці Мейн	15
Усміхнися	15
Відгуки	16
О. Грищенко: Україна моїх блакитних днів	16
Подумайте — відгадайте	17
М. Галун-Блак: Тітка Америка	18
Вісті з Централі	19
СФУЖО	20
Our Life	22
Харчування. Торти	26
Хроніка Округ. Округа Південний Нью-Йорк	27
Посмертні згадки	31
Замість квітів	33, 36
Нашим Малютам	34
Річні збори	обкл.

Головна Управа СУА і Адміністрація Нашого Життя

108 Second Ave.
New York, N. Y. 10003
тел. (212) 533-4646

Our Life Editor Uiana Llubovych
тел. (212) 674-5508

Український Музей

203 Second Ave., New York, N.Y. tel (212) 228-0110

Видає Союз Українок Америки раз у місяць за винятком серпня.

Редактор — Уляна Любович

Редакційна колегія: Світлана Андрушків, Марія Барагура, Лідія Бурачинська, Любов Волинець, Марта Тарнавська.

Our Life — Марта Бачинська

"Розвага — забава" ред. Віра Андрушків.

Мовна редакція — Наталя Лівницька-Холодна.

Передплата в США і Канаді: річна...11.00 дол. піврічна... 6.00 дол.

Поодинокі число 1.15 дол.

Річна передплата: в Англії... 2½ ф. ст., в Австралії... 5 а. д. у Франції... 20 фр., в Німеччині...20 н. м., в Бельгії...250 б. фр.

Published by Ukrainian National Women's League of America, Inc. Monthly publication except August.

Subscription in the United States of America and Canada 11.00 per year, half year 6.00; single copy \$1.15.

In England 2½ pound sterling per year; in Australia 5 Austr. dollars per year; in France 20 fr. per year; in Germany 20 d. m. per year; in Belgium 250 b. fr. per year.

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices".

Printed in U.S.A. by Computoprint Corporation, 335 Clifton Ave., Clifton, N.J., 07011

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ЕКЗЕКУТИВА:

Іванна Рожанковська	— голова
Олександра Різник	— заступниця голови
Любослава Шандра	— заступниця голови
Христина Навроцька	— заступниця голови
Ольга Ставнича	— заступниця голови
Евфрозина Мартинець	— протоколярна секретарка
Марія Савчак	— кореспонден- ційна секретарка
Ірина Комар	— касирка
Поля Книш	— фінансова секретарка

РЕФЕРЕНТУРИ:

Ірина Кіндрачук	— організаційна
Ірина Лончина	— виховна
Даня Дикий	— виховна
Люба Волинець	— культ.-освітна
Каміля Смородська	— зв'язків
Теодозія Савицька	— сусп. опіка
	— пресова
Дора Рак	— статутова

ВІЛЬНІ ЧЛЕНИ

Орися Зінич
Анастасія Вокер

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:

Ольга Муссаковська	— голова
Ірина Качанівська	— член
Надія Попель	— член
Наталія Лопатинська	— заступниця
Олена Шиприкевич	— заступниця

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ СУА

Марія Фаріон	— Огайо
Марія Юзефович	— Чикаго
Наталія Даниленко	— Філадельфія
Ольга Гнатейко	— Нью Джерзі
Рома Дигдало	— Дітройт
Олександра Кіршак	— Нью-Йорк
Іванна Мартинець	— Північний Нью-Йорк
Лідія Фіцалович	— Нова Англія
Теодозія Кушнір	— Південний Нью-Йорк

ПРЕДСТАВНИЦТВА

"НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ: Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd. Bilborough Estate
Nottingham, England
Ukrainian Booksellers, 49 Linden Gardens
Notting Hill Gate, London W.2

АВСТРАЛІЯ: "Library & Book Supply"
16a Prospect St.
Gleroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ: Daria Melnykovych
c/o N. 7 887 93 de Paris
26 rue de Tercy, Paris 18-2,
France

НІМЕЧЧИНА: Ukrainischer Frauenverband
Haus der Begegnung
8 München 5, Rumfordstr. 21

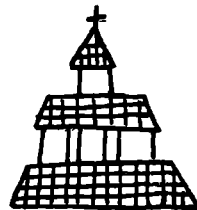
Христос Воскрес!

Воістину Воскрес!

З НАГОДИ СВІТЛОГО ПРАЗНИКА ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО ВІТАЄМО ЧЛЕНОК НАШОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЇХНІ РОДИНИ, ОКРУЖНІ УПРАВИ, УПРАВИ ВІДДІЛІВ, ПРОВІД СФУЖО І ЇЇ СКЛАДОВІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВОДИ ВСІХ ОРГАНІЗАЦІЙ І БАЖАЄМО ВЕСЕЛИХ І ЩАСЛИВИХ СВЯТ! А КОЛИ ЗАГРАЮТЬ ВОСКРЕСНІ ДЗВОНИ — ЗГАДАЙМО ПОНЕВОЛЕНИХ, А НЕСКОРЕНИХ ДОЧОК І СИНІВ НАШОГО НАРОДУ, ЩО ВТРАТИЛИ ВОЛЮ В БОРОТЬБІ ЗА ЙОГО ПРАВА. ЇМ УСІХ ШЛЕМО НАШЕ

ХРИСТОС ВОСКРЕСІ!

ГОЛОВНА УПРАВА СУА

А ДЕ Ж ВЕСНА, А ДЕ Ж КРАСНА?

Важко писати про весну, Великдень, зелену надію коли надворі хурделиця, коли радієві передачі раз-у-раз передають нам вістки про те, що там десь засипав сніг дороги, а в іншій стороні цієї великої країни дощі залили величезні полоси, розмили, збурили дома. Та й у самому Нью-Йорку, де це пишемо, кучугури снігу пригадують львівські вулиці, тільки, що там переходили були гарно й вміло прочищені. Тут не при звичаєні до такої погоди сторожі домів, попадають у паніку зразу після кількох інчів білесенького снігу. Тільки наші земляки коли стрічаються на вулиці давн-тавну меланхолійно зідхають, а буває що й кажуть, як гарно, як чисто зовсім як колись дома. Інші скажуть: їм добре радіти, але наші авта під снігом і ми відвикли ходити-бродити по таких снігах. Оптимісти при кожній погоді вміють знайти якийсь її чар, песимісти навіть тоді коли світить сонце люблять говорити про дощ чи сніг який ось ось надійде.

Та й нам випадає стати по стороні оптимістів. Бож чи не оптимізм; віра в добро, надія на краще не виправдувала

себе, стільки разів так у нашому приватному житті як і в житті нашого народу. Правда, наша історія не легка і особливо молодь любить говорити про те, що в нашому минулому багато програних. Але коли глянути на мапу, на географічне положення нашої багаті, медом і молоком пливучої землі, коли усвідомити собі, що наші землі завжди були лакомим куском для сусідів і що не зважаючи на важкі роки тиску завжди прозябав зелений паросток нового покоління нової надії то треба повірити у невміручість нашої нації. Виглядає це на оклепану фразу, але інші народи у тих ситуаціях напевно достосувалися б до пануючих вимог і перестали б змагати до самостійності й самовизначення, перестали б існувати. Навіть іт які після останньої війни зневірилися, коли прочитають те що пишуть наші земляки, а що появляється у виданнях "Сам-видаву" мусять наново повірити у воскресіння народу, як вірять у те, що навіть після найлютішої зими приходять весна, як вірять у те, що Розп'ятий Христос — Воскрес!

*Наша обкладинка. Аркадія Оленська-Петришин. Нічний город. Офорт.
Our cover. Arcadia Olenska-Petryshyn, Night garden, Etching
Заставки у цьому числі рисувала Гануся Рогожжа.*

ПОДЯКА

Серце хотіло, мов ластівка,
полетіти вгору,
і безпомічним пташеням
тріпотало в гнізді.

Очі
запросили в гості
сльози,
пролиті з радості,
одягненої в смуток
жінок, зустрінutih в музеї,
як піднялась я
на могилу, звідки
«... і лани широкополі,
і Дніпро, і кручі
було видно...»

Гнів Тараса
перейшов на мене,
і очей перли
я йому подарувала
як подяку
за наділ гніву
в серце.

Зі збірки "Пригорщі весни"
Братіслава, Словацьке педагогічне вид-во,
1966

БОЛИТЬ І ЗАЖИВАЄ

Від часу,
як світ м'який і білий сповив мене,
аж донедавна
всі прагнули від мене
життя украсти
(а чи тюремно-білим
муром ілюзій
мене бажали
вкрасти від нього?)

І люди, і життя
дорівнювали найпростішій
хімічній реакції —
водню і кисню.
Так я,
обгорнена простеньким павутинням
очей закритих, вірила.
Навіть, ви уявіть собі,
сама це павутиння
снувала й одягала все в яскраві фарби,
життю чужі.

Але одного разу
я сіла в поїзд.
Був час побачити те,
що пензель ілюзій
накреслив у повітрі.
А поїзд мчав.
Дивлюся я в вікно:

земля
в туман ранковий скрилась,
а потім
почало прозоріти,
і бачу... голість.

Нашвидко лиш
я зважила очима все
(бо поїзд мчав).
Ножем видовбала
з очей ілюзії,
пробила серце,
щоб витекла кров найпростіша.
Пробите серце ще болить.

КИЯНИ

Мені показували з кручі
Дніпро.
Мені показували їхню гордість —
каштани,
і сині незабудки парків.
І лиш один вказав
чудову мову Тараса.

Зі збірки "Пригорщі весни"
Братіслава, Словацьке вид-во, 1966

Вітаємо всіх наших читачів, передплатників, співробітників,
дописувачів, їхні родини та близьких з празником Христового
Воскресення!

Редакція і Адміністрація "Нашого Життя"

**ПОКАЗ ПИСАННЯ ПИСАНОК В
УКРАЇНСЬКОМУ МУЗЕЇ В НЬЮ-ЙОРКУ**

Український Музей в Нью-Йорку запланував **покази писання писанок** для дорослих і окремо для дітей у віці від 6 - 12 років життя. Покази триватимуть від суботи 4-го березня 1978 р. до неділі 16-го квітня включно. Як для дорослих, так і для дітей, двомовні лекції провадитимуть професійні писанчарки. Під час показів висвітлюватимуть нагороджений фільм Славка Новицького "Писанка".

Рівночасно буде виставка писанок з музейної збірки.

Покази для дорослих відбуватимуться в суботу 4-го березня в ранніх годинах 9.30 до 12.30 і в пополудневих 2.30 до 4.30 та в неділі 19-го березня тільки в пополудневих годинах 2.00 до 5.00, 2-го квітня і 16-го квітня в ранніх годинах 10.00 до 1.00 і в пополудневих 2.00 до 5.00.

Покази писання для дітей відбуватимуться в суботи 11-го березня, 1-го квітня і 15-го квітня в ранніх годинах 9.30 до 12.30 та в пополудневих 2.30 до 4.30, як також в неділі 12-го

березня і 19-го березня в ранніх годинах 10.00 до 1.00 та в пополудневих 2.00 до 5.00. В неділю 19-го березня показ відбудеться тільки в ранніх годинах.

Середи 8-го і 15-го березня від год 9.00 до 12.00 зарезервовано для шкіл в околиці Музею.

Будні дні, в часі між 9-им і 19-им березня, можуть окремо резервувати школи, чи окремі групи на додаткові покази.

Вступ на покази для дорослих вносить 3.00 дол. — діти даром, тільки за зворотом 50 цен. за матеріяли.

У спогадах та образах минувшини:

Уже на саму згадку слова Великдень зразу виступають в нашій уяві радісні спогади, образи і цілі картини, пов'язані тісно з цим великим днем. Живемо у сфері щоденних турбот з постійною надією на краще майбутнє. Але наші думки кружляють часто коло минулих переживань та спогадів. Тому коротко зупинимось коло цих тем, щоб натішитися фолкльорною спадщиною, в якій ми виростили і яка стала нам дорогоцінним скарбом. Скарби ці зберігаємо якраз тут, бо вони наповнюють нас радістю і скріпляють нашого духа серед далекої, непривітної чужини.

Прихід весни наповняв наших предків-хліборобів завжди безмірною радістю, яка виявлялася на провесні по довгім зимовім безділлі, в сумних хоровах, піснях, містеріях похорону зими та радісних обрядах кликання і зустрічання весни. З часом ця фолкльорна спадщина пов'язалася з християнськими святами, які припадали на весні. Найбільше староукраїнських обрядів пов'язалося з величавим святом Воскресіння Христа, яке присвоїло стародавні форми українського свята заворожування щастя і добробуту та свята поминання предків і інші

1. Тиждень перед Великоднем припадає Вербна неділя (квітна, шуткована, бечкова). Це хоч і християнське свято (Мат. 21.8.), але у нас пов'язалося воно зі староукраїнським культом верби. Вербна цвіте вже у березні і своїми "котиками" (цвітом) заповідає і веде весну. У вербну неділю посвячуємо по всій Україні коло церкви гілки верби з "котиками", які впливом святої води наповнюють чудотворною силою.

Вербні гілки люди брали додому і зберігали їх цілий рік. Кому при церкві попала гілка з гарними

"котиками", того чекав добрий урожай. Шуткою вдарялися хлопці і дівчата, щоб бути щасливими і здоровими. Шуткою виганяли худобу перший раз на пасовисько, щоб добре велася. Посвячені гілки верби втикали господарі в землю по городах, полях і левадах, щоб росли і хоронили їх від бурі, грому і граду.

На Україні росли різні роди верби, але найбільш поширені були ці срібно-білі, дрімучі над потоками, "сторожі" з грубим стовбуром, потрісканою корою, з дуплом та "кучерявою" головою. (*Salix Alba*). Типовим явищем українських краєвидів були також просторі лозові луги вздовж рік і потоків, порослі травою, ожинами і повні жаб та дрібної звірини. Луги вирубувано і в'язано у фашини (в'язки), яких уживали для регуляції рік і будови гребель. З пруття лози плетено майстерні кошики, драбини до возів, коші для ловлі риби і типові для Покуття кошиці, в яких переховувано кукурудзу. Лозою городжено стіни хат

Мирон Білинський.
Вербна. Дереворіз.

Myron Bilynsky.
Willow. Woodcut.

і господарських будинків, ворота і плоти. По лугах випасали господарі також худобу, яка радо з'їдала солодке листа лози. Тому не диво, що верба була для них "свята".

2. Страсний тиждень був останнім тижнем великого посту, який проходив серед святочного настрою, тиші і гарячкової праці, зосередженої коло приготувань до Великодня. Старші постили, а під вечір поспішали на Страсті до церкви, де посвячували страстні свічки, які мали їх хоронити від громів, хворіб і болів. В Страсний тиждень припадало важливе стародавнє свято, а саме Живний четвер, який можна порівняти лише зі Св. Вечором перед Різдом. В Живний четвер⁴ оживали старі обряди, вірування і духи минувшини.

Подекуди запалювали люди вогні перед хатами, щоб дати душам померлих можливість погрітись. Гуцули терли два патики сухого дерева, щоб розпалити "живу ватру". Цей святий пастуший вогонь піддержували вони аж до полонинського ходу і разом з ним виносили ватру на полонини. Тут розпалювали вогні по стаях, які хоронили пастухів і худобу від нечистих сил, хворіб і нещастя. В Живний четвер стригли вівчарі вівці і значили їх, обтинаючи кожній вівці кусок вуха. Куски ці закопували в мурашники, щоб вівці так плодилися, як мурашки.

3. Живний четвер був великим святом померлих. В цей день обходили вони свій "Навський Великдень". Старослов'янське **нав** означає вмерлий, а нав'я було святом померлих батьків, дідів і матерів, приятних душ, які займалися харитативною працею для добра своїх кривних на землі. В натуралістичній релігії наших пращурів не було вироблених уявлень про злих духів і не було дуалістичного поділу природи на живу і мертву, на злу і добру. В їх уяві все на світі було добре і споріднене: люди, тварини, рослини та речі. Вся природа творила суцільну єдність і була заселена приятними духами дідів і прадідів.

З приходом християнства на Україну поширилися тут уявлення про злих духів, демонів і чортів. Цілий світ людей і померлих поділено на два табори: *civitas Dei* і *civitas Diaboli* (св. Августин), які вели один

з одним завзяту боротьбу. Всі народні вірування і культу нищено як продукт сатани. Під ударом церкви згинув культ приятних предків, а душі їх замінено на нечистих і злих. З діда зроблено дитька, а з нав'я нечистих мерців, яких помішано разом з грішниками, померлими неприродною смертю. Були то самогубці, потопельники, божевільні, шибеники, жертви нещасливих випадків, бо померли без сповіді і причастя, і врешті невинні діти, які померли без хрищення. Душі цієї групи людей не мали доступу до Бога на підставі раннехристиянського забобону. Вони попадали під владу сатани і ставали його слугами. Звідси взялися уявлення про навки і мавки, які жили в карпатських лісах і горах (нав-навка, мавка). Місце, де згинула людина, вбита громом, смерекою, або каменем, ставало нечистим. На нім не росла трава, а в побудованій тут хаті мерли діти.

Лише на Гуцульщині збереглися довше фрагменти стародавнього культу праведних предків. Обряд цей називався тут "грійте діда". Давніше зачинили гуцули "гріти діда" вже вечером у Страсний вівторок і продовжували його аж до полудня Живного четверга. Люди старші запалювали колись вогні по горах, клали коло ватри маленькі хліби з житньої муки (кукуци), гуску солі і кубок з водою — це на жертву і гостину для предків. Потім бралися за руки, обходили три рази ватру навколо і закликали голосно: "Грійте діда, дайте хліба!". З часом цей звичай продовжували по селах лише діти.

Продовження буде

⁴Живний четвер називали на Покутті "Жильним Великоднем", у східній Україні "навським", або мертвецьким Великоднем, а загальноприйнята назва — Страсний четвер.

ВЕЧІР НА ПОШАНУ УКРАЇНСЬКОЇ ЖУРНАЛІСТКИ

Спілка Українських Журналістів Америки влаштовує в навечер'я XVIII Конвенції СУА "Вечір на пошану української журналістики" для відзначення 35-річчя "Нашого Життя" і праці українських журналісток в минулому та сьогодні на терені США в українській пресі чи інших засобах комунікації (радіо, телебаченні і пресових агентствах). Для найповнішого обліку сьогоднішніх журналісток на тере-

ні США як також студенток журналістики просимо подавати їхні прізвища та адреси до редакції "Нашого Життя" до 30 квітня 1978.

Адреса Редакції:

OUR LIFE MAGAZINE
108 SECOND AVENUE
NEW YORK, N.Y. 10003

Ізидора Петрівна Косач-Борисова народилася 22 березня 1888 року, так що цього місяця їй завершилося дев'ятдесят п'ят років. З цієї нагоди містимо уривки статті, яка була написана Л. Дражевською з нагоди виходу з друку книжки Ольги Косач-Кривинюк — "Лесея Українка. Хронологія життя і творчості" Нью-Йорк, 1970 і поміщена в "Нових Днях" січень 1972.

Між Лесею Українкою і її наймолодшою сестрою Ізидорою було 17 років різниці. Ольга Косач-Кривинюк пише в своїх спогадах, що ім'я "Ізидора" вибрали малій сестричці Лесея та старший брат Михайло, щоб вона була, як виросте, "донна Ізидора". Молоді Косачі захоплювалися героями лицарських романів.

Тепер Ізидора Петрівна Косач-Борисова є живою ниткою між історичною постаттю Лесею Українкою і сьогоденним світом. Доля подарувала мені зустріч з Ізидорою Петрівною в повоєнній Німеччині, і від цієї зустрічі почалося довголітнє приятелювання. Я не раз мандрувала на крилах її спогадів.

Від 1949 року Ізидора Петрівна живе в містечку Піскатавей, штат Нью-Джерсі, разом із дочкою Ольгою. Мають вони свій невеликий будинок, плекають садок, квіти. Старосвітська кімната Ізидори Петрівни — наче перенесена чи з Колодяжного, чи з Києва. На комоді шкатула ще з дому. Лесин останній портрет у рамці — теж іще з дому. Повно родинних фотографій.

У ясний день бабиного літа 1971 року я загостила до Ізидори Петрівни. Редактор "Нових днів" прохав мене зробити інтерв'ю з нею. Офіційного інтерв'ю не вийшло, надто багато треба було всякого переговорити. Ще й Ізидора Петрівна, з молодих років прозивана "молніепутною", усе зривалася з місця — то осінній урожай малини збирати, то круглооку сіяньку кицю нагодувати, то принести листи, фотографії і книжки, недавно одержані з Києва, а то й гостей почастувати. Крім мене, ще був гість із Канади — Василь Михайлович Кривинюк, син Ольги Петрівни Косач-Кривинюк.

Ми проговорили кілька годин. Злітали тіні минулого, оживала Лесея Українка, її рідні і друзі. Ми порушували теми сучасності, згадували далеких і близьких на Україні і деінде. Ясна річ, говорили про святкування 100-річчя з дня народження Лесею Українкою. Я спробую переказати дещо з розповідей Ізидори Петрівни.

Я спитала Ізидору Петрівну, яке її враження від ювілейних святкувань — адже вона побувала на кількох, бо українські громади з різних міст Америки запрошували її як почесну гостю. Ізидора Петрівна не задумуючись, відповіла, що їй було надзвичайно приємно побачити, що нове покоління, яке народилось і виросло поза межами України, знає Лесею Українкою, знає дещо з її творів, її крилаті вирази. Добре враження лишилось від учнів школи українознавства в Сиракузах, що декламували поезії Лесею Українкою, дали інсценізації її творів. Тут заслуга прекрасної вчительки Марії Логази.

А як було в Клівленді? О, там було багато хвилювань через погоду. Боялися, що дощ піде. На щастя, дощу не було, свято пройшло дуже урочисто. Дійсно була велична українська маніфестація, на яку багато людей прибуло здалека. Лесея була скромна людина, — каже Ізидора

Петрівна, — і, мабуть, ніколи не уявляла, що так будуть шанувати її пам'ять. Але наша мати не раз висловлювала свою певність, що в майбутньому Лесею високо цінитимуть".

Я питаю Ізидору Петрівну, чи запрошували її на урочистості з нагоди 100-річчя Лесею Українкою на українській землі. Та, запрошував директор Київського музею Лесею Українкою, але Ізидора Петрівна листовно відмовилась поїхати.

Що Ізидора Петрівна думає про видання з нагоди ювілею Лесею Українкою? Ізидора Петрівна захоплена випускною на Україні листівкою з портретом поетеси, що його зробив мистець В. І. Чебанік. Каже, що жодна фотографія Лесею так не відбиває її характеру, як цей портрет: "Очі просто Лесині, її погляд. Її вираз обличчя". Звичайно, є добрі нові видання творів поетеси, деякі з чудовими ілюстраціями.

"Безсумнівно, найкращим ювілейним виданням є "Ліліна книжка" — каже Ізидора Петрівна. Тут вона має на увазі книжку її сестри Ольги Косач-Кривинюк "Лесея Українка. Хронологія життя і творчості", Нью-Йорк, 1970. "Я безмежно рада" — продовжує Ізидора Петрівна, що ця книжка вийшла. У ній кожна думка, кожне твердження обгрунтовані документами (переважно листами), що їх підбрала Лілія, людина надзвичайно правдивої вдачі, дуже близька по Лесею не тільки як рідна сестра, але й духово. Тут — правда про Лесею, про її родину і ближче оточення".

Зауважу при цій нагоді, що душею видання "Ліліної книжки" була Ізидора Петрівна, яка очолювала спеціальний видавничий комітет при Українській Вільній Академії Наук в США. Монументальна книжка на 927 сторінок тексту і 15 сторінок ілюстрацій вийшла в громадський спосіб, на кошти, зібрані серед українців, що живуть поза межами України. Збирання коштів тривало кілька років. Ізидора Петрівна писала безліч листів і закликів, говорила, прохала, наполягала. Також допомагала при редагуванні книжки, дала фотографії з свого архіву. Але нагорода за працю — неоціненна: тепер є об'єктивне джерело для пізнання життя Лесею Українкою.

Та вернімось до наших розмов. Я спитала Ізидору Петрівну, яка її дуска про повісті й оповідання з життя Лесі Українки, що вийшли за останні роки. Ізидора Петрівна вибухає, обурюється, сердиться. Кажє, що всі біографічні повісті й оповідання, які вона читала, за винятком згаданої праці Костенка — неможливі. Автори не уявляють оточення Лесі України, не знають обставин життя, стилю взаємин між людьми. Часто кажє Ізидора Петрівна — "що як на Україні, так і на еміграції різні особи гадають, що пишуть біографічні повісті, а самі випишують таке, чого не тільки не було, але й не могло бути".

"Слава Богу" — кажє Ізидора Петрівна — "що вийшла Ліліна книжка. Радію безмежно, бо там правда про Лесю, її родину і ближче оточення".

"Ізидоро Петрівно, — кажю я, — книжка Ольги Петрівни кінчається моментом фізичної смерті Лесі в серпні 1913 року. Поговорімо про дальшу долю героїв книжки, що їх життя тісно перепліталось з Лесиним, що були ідейно близькі Лесі".

Ізидора Петрівна відповідає: "Більшість людей з оточення Лесі в 1917 році пішло за ідеями української національної революції. Дехто пішов на еміграцію. З тих, що лишилися на Україні, багато хто зазнав тюрми і таборів примусової праці, дехто і смерть свою там знайшов".

Ізидора розповідає про долю близьких до Лесі людей. Її чоловік Климентій Квітка був заарештований 1934 року і висланий на три роки до Караганди. Після закінчення терміну заслання не міг повернутися на Україну, жив в Александрові під Москвою. Лесину матір Олену Пчілку прийшли заарештували в 1929 році, але застали її хворою, прикутою до ліжка. Лишили дома, бо не могла ходити. Через рік Олена Пчілка померла. Михайло Васильович Кривинюк, чоловік сестри Ольги, близький друг Лесі і довголітній співробітник на політичній роботі, був заарештований 1929 року, засуджений умовно на процесі СВУ. У Великодню ніч 1930 року його випустили. Лесина сестра Оксана ще до революції виїхала закордон (її чоловік Антін Шимановський був есером) і на Україну не поверталась, тепер живе у Празі. Антін Шимановський повернувся був до СРСР і там загинув. Лесин брат Микола після революції жив у Колодяжному, у тій частині Волині, що відійшла до Польщі.

Ізидора Петрівна і її чоловік Юрій Григорович Борисів мучилися роками в тюрмах і таборах. Юрій Григорович був заарештований 1930 року і висланий на північ на три роки. Повернувся восени 1934 року, в березні 1938 року був заарештований знову. Слід його пропав у таборах. Ізидора Петрівна була заарештована 10 вересня 1937 року, сиділа в Лук'янівській тюрмі у Києві. В січні 1938 року її перевели до так званої етапної камери і там оголосили присуд: вісім років поправно-трудова таборів за статтею 54-10, тобто "за агітацію". 31-го січня 1938 року її забрали на етап, не сказавши, куди везуть. Була на далекій півночі, рубала ліс. Сестра Ольга подала заяву про перегляд справи. Єжовщина пішла на спад, і в листопаді 1939 року Ізидора Петрівна повернулася до Києва.

Не перерахувати всіх Лесиних рідних і друзів, жертв більшовицького терору. Лесин кузин Юрій Тесленко-Приходько (що зробив у травні 1913 року Лесині останні фотографії) помер на заслання у Котласі. Його батько й мати (сестра Лесиноного батька) були революціонерами. Юрій народився в Сибіру, коли батьки були на заслання. У 30-их роках Юрій був директором рентгенологічного інституту в Києві, був заарештований 1937 року. Люди, що були з ним у тюрмі, казали, що його дуже катували.

Лесину близьку товаришку Людмилу Старицьку-Черняхівську судили на процесі СВУ, таврували як втілення української контрреволюції. На початку війни вона була знову заарештована і померла у концтаборі. Лесин співробітник юних літ — соціал-демократ Іван Стешенко — був генеральним секретарем освіти в першому уряді України в 1917 році. 1918 року його вбив бандит у Полтаві. Максим Славінський, з яким Леся разом перекладала Гайне, з урядом УНР пішов на еміграцію. В 1945 році в Празі його заарештували більшовики і вивезли до Києва, де він і помер.

Занурилась Ізидора Петрівна у спогади. З фотографій дивиться багато ясних очей.

Я питаю: "Як ви думаєте, яка була б Лесина доля, якби вона жила за влади більшовиків?"

Ізидора Петрівна не вагається: "Відповідь знає кожний, хто читав Лесині твори. Чесна й послідовна, вона ніколи б не примирилась із владою у новітній країні неволі".

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE · NEW YORK, NEW YORK 10003

МЕЦЕНАТИ І ДОБРОДІЇ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

ПРОДОВЖЕННЯ

ПРИВАТНІ ОСОБИ: МЕЦЕНАТИ:

Анна Татарів 1,000.00
д-р Климентій Рогозинський 1,000.00
(доповнив до попередньої пожертви)

ДОБРОДІЇ:

Лідія і Василь Кий 500.00
Ірена і Лев Кушнір 500.00
д-р Дмитро і Марія Фаріон 500.00

ОКРУГИ І ВІДДІЛИ СУА: МЕЦЕНАТИ:

Окружна Управа Чикаго 1,000.00
Окружна Управа склала цей даток у пам'ять пок. Марії Яримович, основниці Округи, в десяту річницю її смерті. На ту ціль переведено збірку серед родини і друзів Покійної.
59 Відділ з Балтимор 1,000.00
(доповнив до попередньої пожертви)
86 Відділ з Ньюарку 1,000.00
(доповнив до попередньої пожертви)

ДОБРОДІЇ:

13 Відділ з Честеру 500.00
70 Відділ з Пасейку 500.00

Щира подяка всім жертводавцям

УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

У РЯДАХ КООПЕРАЦІЇ

(Над свіжою могилою Стефанії Савицької-Матчак)

Серед представників покоління, що тепер відходить, маємо багато талановитих господарських діячів. Бо ж господарська відбудова нашої країни в час між обома світовими війнами знайшла багато ентузіастів. Цьому завдячуємо те "господарське чудо", яким стало економічне переродження нашого села та й скромні початки нашого промислу.

В їх рядах було багато жінок. Може й не вибивались вони в передові лави, не очолювали економічних установ. Але вони були щирими прихильниками кооперації й допомагали цю ідею поширювати по селах. В кооперативній секції Союзу Українок працювали свідомі кооператорки, які практично вишколювали інструкторок. Без тієї підготовної чи низової роботи наша кооперація не мала б тих умов розвитку в такому короткому часі.

Були між тими кооперативними діячками також світлі уми, що вміли економічно думати й аналізувати. Вони проявили своє вміння тоді, коли розпочалися спроби виробничої кооперації. Це найтрудніша форма кооперації взагалі і тому не могла вона дати такого висліді, як споживача. Тим більше заслугове на увагу кожен почин і кожна постать, що вкладала туди свою ініціативу і творчу думку. Недавно ми провели в останню дорогу таку одиницю й її життєвому шляхові присвятимо ці рядки.

Стефанія Савицька народилася в Перемишлі 15 липня 1891 р. Її батько був дяком при катедрі і в цій багатодітній родині (четверо дівчат і два хлопці) скоро проявились музичні зацікавлення. В цій родині всі співали й любили музику. Активно проявилось воно щойно в дальшому поколінні, з якого вийшов Роман Савицький, відомий засновник Українського Музичного Інституту в Америці. Сама Стефанія любила спів. В дівочих роках вона брала участь у шкільному хорі і не раз виконувала сольову точку на шкільному концерті.

Середньою школою став для неї Інститут для дівчат із його ліцеєм. Атмосфера тієї школи, яку створила директорка Марія Примівна, була дуже відповідна для дівчат того часу. Патріотична настанова, у сполучі з мистецькими цінностями у вихованні була власне тим пригожим ґрунтом на якому виростали молоді душі. Тут і почалася приязнь Стефи Савицької з Ольгою Левицькою, пізнішою Басараб. Їх з'єднали не тільки вік, спільні зацікавлення, але й факт їх сирітства, бо Ольга ще дитиною втратила матір.

Дівчата мріяли про вищі студії. Це було тоді мало доступне та ще й для дівчат, круглих сиріт, бо в міжчасі помер і батько Стефи. Але знайшлися добрі люди в родині, що вийшли назустріч тому бажанню. І хоч не повний університет, то все ж певну спеціалізацію дав їм обом однорічний курс Торговельної Академії у Відні. Цей рік означав для них дуже багато. У Відні знаходився тоді дружній гурт студентів та й не бракувало декілька колишніх інституток. Життя у великому місті з його добірними театрами і концертами поширило їх горизонт.

Повернувшись до краю, обидві дівчата пішли працювати. В українських господарських установах вони познайомилися відразу з економічними проблемами україн-

ського суспільства. Так само захоплювали їх тоді бурхливі події студентського життя, що зосереджувались коло боротьби за український університет. Це був час, коли творилися "Січі" і "Соколи", а при Українських Січових Стрільцях постала дівоча чета. В цій останній знайшлася одна з них — Ольга Левицька (тоді ще незаміжня). Стефі Савицькій відрядили це з огляду на її делікатне здоров'я.

Вибух 1 світової війни знов получив обох дівчат у Відні на еміграції. Тут Ольга Левицька, одружившись із інж. Дмитром Басарабом, пережила вневдовзі велике горе, коли на італійському фронті згинув її чоловік. Стефа осталась підтримати свою подругу й була вдоволеною, коли та знайшла потіху у громадській праці. Немов для пам'ті свого чоловіка вона віддала всю свою увагу виздоровцям і калікам по віденських шпиталях, що лежали там, покинуті й самітні. А Стефа Савицька утримувала зв'язки з рідним краєм. І так під час одного перебування у Львові у 1917 р. вона стала співосновницею нової жіночої організації — Союзу Українок, що постала на місце колишньої Жіночої Громади. А в 1920 р. удалось гуртові жінок, в якому вона теж була, заснувати Український Жіночий Союз. Це було перше жіноче товариство поза межами батьківщини, що пізніше відіграло видатну роль у українському жіночому рухові.

У 1921 р. Стефанія Савицька повернулася на постійне до Львова. Тут поруч своєї заробіткової праці (вона стала книговодом у польській нафтовій компанії) стала працювати також у громаді. Її зацікавлення спрямували її тепер в економічний сектор. У Львові існувала вже 20 років (заснована 1902 р.) кооператива "Труд", яка провадила кравецьку робітню і займалась вишколом кравецьких сил. Кооператива була власницею кам'яниці в Ринку ч. 39. Не зважаючи на довгі роки праці і власне приміщення, робітня не розвивалась і цей факт застановив молоду економічну силу. Вона ввійшла до Надзірної Ради.

Та не обмежилась тим. При Союзі Українок, до управи якого вона ввійшла, з її ініціативи постала у 1923 р. кооператива "Українське Народне Мистецтво". У цьому творі перехрестились її замішування. Стефа любила і цінила українську вишивку і, відчуваючи її значення, забажала її використати для збуту. Вибрала для того кооперативну форму, як єдину можливу в тих умовах.

У 1924 р. зустрів обох подруг Стефу й Ольгу страшний удар. Недавно повернулася з еміграції Ольга Басараб і зупинилася у Стефи, шукаючи заробітку. 9 лютого їх обох поліція заарештувала, а кілька днів пізніше Ольга згинула в тюрмі. Загибель близької людини, слідство, яке довелось їй переходити, розголос, що його набрала ця справа — це все глибоко діткнуло Стефу. Їй прийшлося просидіти 9 місяців у тюрмі, поки не виянилось, що вона не була учасницею таємної місії Ольги. Все ж таки тюрма залишила свій слід на її здоров'ї. У Стефи розпочався (у певній стадії слідства вона перейшла голодівку) процес у легенях і його вдалось припинити щойно по довшому лікуванні.

Щойно по цих переходах Стефа Савицька повернулася до своїх професійних і громадських обов'язків. Кооперативу "У. Н. М." провадила за той час Емілія Стернюк. Виділ СУ вимагав від Стефи перебрати діловодство (головною була тоді Марія Білецька). Але перед кооперативом зарисувалось тепер інше завдання.

У Львові з'явилася нова економічна сила, що прибула з Заходу. Стефанія Чижович саме закінчила економічні студії в Празі й привезла з собою плян видавання жіночого журналу. Старі громадські діячки поставились до проекту обережно, бо ж хто не пам'ятав різних невдалих спроб видавництва? Але знайшовся гурт молодших, що цей проект привітали. В осередку їх була Стефанія Савицька.

І так у 1925 р. стала виходити "Нова Хата". Її видавцем стала кооп. "Українське Народне Мистецтво", бо журнал мав популяризувати на своїх сторінках українську вишивку. Біля журналу і в управі кооперативи зібрався гурт молодих жінок, що шукали нових доріг у громадській роботі. Згадаймо тих відважних, що навантажили себе таким непомірним тягарем! Бож у нашій тодішній дійсності, при недостатці капіталу, досвіду у виробничій кооперації, труднощах збуту — це був дуже відважний почин. Він вимагав великої посвяти, непомірної праці і навіть особистого грошового вкладу. Із того діла поволі виріс почин мистецької виробничої кооперації, що причинився до збереження мистецьких цінностей нашого народу.

Стефанія Савицька займала в кооперативі становище книговода, працю, яку вона виконувала у вільному часі. Але її значення було далеко більше. Вже було згадано, що вона сполучила видання жіночого журналу з пізнанням і використанням нашого народного мистецтва. Маючи добре відчуття господарності і придбавши з часом добре знання народної творчості, вона унапрямувала також роботу кооперативи. Її стаття "На маргінесі заг. зборів двох жіночих кооператив", що появилася у 1932 р. у "Новій Хаті" (чч. 6 і 7-8) виказує досконале знання основ кооперації, правил розвитку підприємства і шукання доріг для мистецької промисловости.

Рівночасно з кооп. "У. Н. М." Стефа Савицька дала оцінку також діловодству кооп. "Труд". Спрямовуючи першу з кооператив у нове русло, вона подбала також і про другу. За її намовою, кооп. "Труд" запросила Олену Охримович-Залізник на директорку своєї школи і завдяки

тим заходам фахова школа "Труд" розвинулася в цінну педагогічну станицю.

Фахове становище Стефанії Савицької теж міцніло з роками. У нафтовій фірмі, де вона працювала, її працю цінили. Хоч як негативно ставився провід фірми до праці українських фахівців, то завдяки її здібностям її не звільнили. Однак призначення вона отримала щойно за більшовицької окупації. При перешколі персоналу нафтового центру вона дістала становище інженера-плянника.

Час німецької окупації дав їй змогу працювати виключно для своїх. Вона стала книговодом кооп. "Українське Народне Мистецтво", як цілоденний її працівник. Тоді то могла присвятити свої сили підприємству своєї ініціативи.

Стільки про фаховий і кооперативний шлях Стефанії Савицької. Слід згадати про одну рису її вдачі. У неї було приязне наставлення до людей і вона вміла їх до себе прив'язати. Це не був широкий круг знайомих, але щиро віддані їй одиниці. Такою була її життєва приязнь із Ольгою Басараб, пізніш з Оленою Залізник, а ще пізніше з Іриною Бонковською. Опікувалася вона також молодшими, що їй потребували. Стефа Савицька не мала власних дітей. Але своїм впливом і досвідом вона допомогла багатьом дозріти.

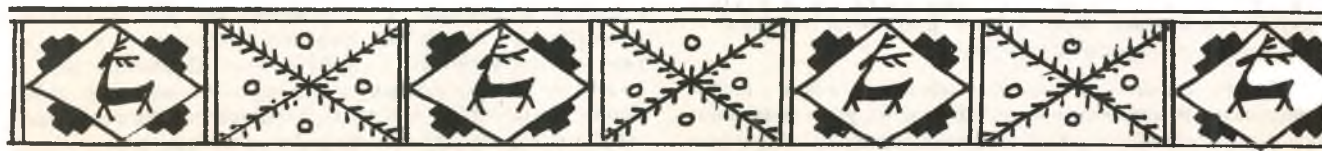
Велика мандрівка принесла Стефі Савицькій велике горе: тоді то пропав у Відні її чоловік Михайло Матчак wraz і іншими численними жертвами більшовицької окупації. І хоч усе намагання її йшло в тому напрямку, щоб йому допомогти, то їй не пощастило. 1959 р. наспіла вістка, що він помер у таборі інвалідів у Мордовії. Завдяки заходам його рідні з Галичини, вдалось його поховати на Личаківському цвинтарі у Львові.

На новому поселенні Стефанія Савицька знов включилася в подібну роботу. Вона стала книговодом кооп. "Базар" у Філадельфії. Новиною для неї була праця в книгарні, яку полюбила. Пізніш перейшла на працю книговода й адміністратора журналу "Наше Життя" в канцелярії Союзу Українок Америки. Вона випрацювала систему пригадок і кольпортажу і дала журналові певну матеріальну підставу. Стала членкою 42 Відділу СУА і втримувала це членство аж до його розв'язання.

Останні роки свого життя вона прожила в Торонто під опікою своячки Євгенії Вербицької. Ще й тут вона слідувала за українською пресою, читала новинки української літератури і була пильним слухачем українських концертів.

Із Стефою Савицькою відійшла від нас людина, що співтворила нашу мистецько-виробничу кооперацію. Її співробітниця бл. п. Ірина Павликовська, яка відійшла два роки тому, була загалом більш відома. Та не менша заслуга в тому ділі Стефанії Савицької. Вона не любила розголосу, не дбала про виступи й не володіла даром промовця. Та вона була тією опорою, тією "скелею", об яку розбивались усі сумніви і хитання. Тільки в такому спільному єднанні могло зродитися таке господарське "чудо".

Л. Б.

Не "відкрию Америки", коли поставлю на одне з перших місць українського літературознавства Марту Тарнавську, ряд статей якої у "Свободі", "Нашому Житті" "Сучасності" читаємо з захопленням. Вона так речево з'ясовує причини занепаду нашої літератури на еміграції, що зайво й додавати будь-що. Хіба одне: слід закинути нашій пресі та культурницьким установам, що вони, хоч і розуміють потребу зарадити цьому лихові, то якое не дуже поспішають з тим боротися.

А тим часом "потреба великакая есть", бо коли наші люди люблять послухати рідну пісню й музику, поглянути на молодецькі танці, потрудитися на українській фільм чи п'єсу, то з нашою книжкою справа майже безнадійна. Адже треба видати гроші на таку некорисну річ, як задрукований папір, знайти час на її прочитання, а відомо ж, коли телевизор у хаті, а в ньому безперервно йдуть "любівні" чи кримінальні "історії"... Та ще й з переконанням, нашептаним невідомо ким, що українські книжки "нецікаві", такі "відірвані від життя", такі "ідеалістичні", що просто таки "не можна їх читати".

І не думайте, що це очорнювання наших "останніх могіканів" — читачів! Наш читач напевно кидався б на кожен українську книжку, коли б ми їй надали справжньої ваги. Коли б наша преса, журнали, зокрема ж такий, як "Українська книга" Б. Романенчука, зуміли, ще перед випуском книги, її належно представити, коли б її продаж попередило прилюдне обговорення, і коли б, замість заявлених рецензій з підбором завжди тих самих прикметників, у нашій пресі появлялися б літературні аналізи, як їх робив І. Франко чи С. Єфремов, тоді кожна книжка перестала б бути "задрукованим папером".

Очевидно, такого літературного критика, який прочитав би книжку цілістю (а не тільки вступ і написи на обкладинці), який умів би цінні твори відсіяти від графоманії (на жаль, так вибуялої на еміграції) і мав би відвагу це прилюдно висловити, — треба б оплатити і на це немає ради. Але при цьому треба б і доброї волі видавництва, щоб дали у своїх "органах" бодай стільки місця літературі, що їх дають описам всіляких "несподіванок" і

"академії". Чималу роллю могли б тут відіграти наші культ-освітні товариства, які заохочували б своїх членів читати книжки, як це робить СФУЖО зі своїми "книголюбями", — відповідними доповідями, читанням уривків, показом чи базаром книжок (а не тільки вишивки і кераміки)!. Це набагато підняло б рівень товариства, а зокрема воно притягнуло б нашу інтелігентну молодь, якої вже не заманити ні варениками, ні фолкльором.

Марта Тарнавська пише про майже неіснуючих наших меценатів. Вони існують, тільки важко їм з'ясувати різницю між вічними і проминальними вартостями. Хоч які гарні наші танці і пісні — вершком була Державна капеля Кошиця — то все ж вони діють радше на сучасників, а якщо мова про чужинців, то на нижчі суспільні прошарки. Вищим треба української наукової книжки. Та коли на такі многолюдні й коштовні виставки, поїздки і фестивалі, про які ввесь час читаємо в пресі, знаходяться українські гроші й меценати, то на книжку, та ще й наукову, їх покищо обмаль. Правда, існують винятки.

Кільканадцять років тому був розписаний заходами наших церковних і наукових кіл конкурс на повість із життя Митрополита Кир Андрея Шептицького. Нагорода за найкращий твір мала становити 1,000.00 дол. Це й спокусило деяких письменників опрацювати цей важкий сюжет у романізованій формі та вислати його на адресу організаторів. На жаль, досі немає згадки в нашій пресі, чи журі, в якому були теж українські священики, розглянуло, чи признало комусь нагороду, чи може зліквідувало цей конкурс. Але в такому разі повинно було повідомити про те і тих письменників, які напружувалися над розв'язкою свого нелегкого завдання, і українську громаду, яка чекала і сподівалася отримати повість з життя Великого Митрополита...

Коли така важка справа з українською літературою рідною мовою, то що тоді говорити про переклади наших класиків на чужі мови, чим саме й повинна зайнятися еміграція? Два приклади могли б нас переконати, що чужинці радо сприймали б у своїй мові твори українських класиків, знаходячи в них високу літературну якість. На стільки високу, що наприклад, фран-

цузький переклад "Камінного господаря" Лесі Українки сприйняли французькі й швайцарські професори як якоесь "об'явлення". Перші поручили його сорбонській драматичній студії для можливої постановки на сцені, а другі включили його в "Антологию Дон Жуанів", що саме має повстися. Інший приклад: на недавній конференції на Сорбонні "День Івана Франка", організований спільно Сорбонною й УВУ, французькі "порівняльниці" зацікавилися Франковими драмами і комедіями, деякі з яких доповідачка порівняла до Гарсія Льорки (Франкове "Украдене щастя" перекликається з "Кривавим весіллям" Гарсія Льорки, та Марселя Паньоля (його "Топаз", це франковий "Учитель"). На жаль, у нас досі немає перекладів ні Франкових драматичних, ні епічних творів, а що вже говорити про поетичні!

Здається, цих кілька прикладів вистачають для наших майбутніх меценатів (я вірю, що й такі знайдуться!), щоб усвідомити важливість перекладів української літератури на чужі мови. Це очевидно не тільки не перешкодило б видаванню політичної публіцистики чужими мовами, але якраз навпаки: збільшило б зацікавлення серед чужинного літературного й наукового світу й до наших визвольнополітичних проблем!

При вмілій і наполегливій кампанії Гарвардського центру, знайшлося багато меценатів, які зрозуміли вагу українського наукового осередку, чи може заімпонував їм сам Гарвард, — причини не важливі. Основне, що ці меценати уфундували цю українську наукову станицю в Америці. УКУ й УВУ мають теж своїх меценатів, але їх значно менше. Чи діє тут почуття нашої "традиційної" меншевартості, — краще, мовляв, відділ при американському, як незалежний український університет, — не знати, але, мабуть, проплине чимало води в Ізарі й Тібрі, поки переборемо всі наші комплекси...

Знаходяться серед нас уже й меценати малярства (Фундація Шафранюків), народнього мистецтва (Музей СУА), співу-музики (концерти заходами установ), але для видання книжки все ще меценатів обмаль, вони

Продовження на стор. 26.

НАША ОБКЛАДИНКА

ІНТЕРВ'Ю З АРКАДІЄЮ ОЛЕНСЬКОЮ-ПЕТРИШИН

Аркадія Оленська-Петришин і її картина "Вікно — ліс в зимі". Олія.

Arcadia Olenska — Petryshyn with one of her paintings "Winter forest" Oil.

Картини Аркадії Оленської-Петришин доводилося мені вже не раз бачити як на виставках, так і в приватних колекціонерів чи просто любителів мистецтва. Все таки заскочила мене барвиста гуща — стіна квітів та рослин, яка з'явилася проти мене, коли я ввійшла у вітальню дому

Арки та Володимира Петришинів у Нью Бронсвіку. Це було пано майже на всю широчінь стіни якраз проти входу в ту кімнату.

Немов у відповідь на моє невисловлене питання, пані Арка каже, що малювання таких великих картин її особливо притягає. Вона надіється, що колись вдасться їй підготувати цілу виставку таких великих розмірами картин. Оглядаю ще інші картини в цій частині помешкання, а тоді сходимо

вниз. Тут розповідь про мистецьку дорогу Арки Оленської-Петришин має свої ілюстрації в картинах з різних етапів цієї дороги.

Треба ж усе таки почати від школи: Арка Петришин студіювала мистецтво в Гантер коледжі, де мала нагоду працювати з Робертом Модервелем, Віліямом Базіотісем, Реймом Паркером та іншими. 1963 року здобуває ступінь М. А., алеж далі студіює в Арт Студентс Ліг у Нью-Йорку, а теж на дипломних курсах у Чікаго.

Далі пані Арка розказує:

"Сама школа дає тільки теоретичну та технічну підготовку, можливість вивчати різні техніки: графіку, (дереворіз, офорт тощо), акварельні техніки, олію, акрил та інші. Інколи похвала вчителя заохочує до повторювання того самого і тоді людина не шукає власного вияву, не знаходить себе. Цього почала я шукати, коли вийшла зі школи. Перші мої твори це була, так би мовити, "контрибуція" до тодішнього абстрактного імпресіонізму. Але я тоді захоплювалася орієнтальною філософією, і моїм власним вкладом у це безпредметне мистецтво було поєднання орієнтальної каліграфії з абстрактним (безпредметним) імпресіонізмом".

Під час цієї розповіді оглядаємо ті ранні праці. Хоч вони абстрактні, але в них можна помітити багато ліній, які вже є натяком на рослинність, отже предметність.

У. Л.: Як дійшло у вас до зміни творчого напрямку?

А. О. П.: Малюючи якийсь час у цьому стилі, я прийшла до переконання, що цей напрям по деякому часі вичерпується, так що загрожує вже повторювання. З'явилася потреба повернення до предметного малювання. У моїх малюнках почали спонтанно появлятися щораз виразніші натяки на фігури. Ось картина "Молода", на якій вже є зарис людської постаті. Згодом я перейшла до плоских площин, щоб цим способом передавати натяки на постаті".

Тут пригадалося мені, що критик Гординський порівнював картини Арки Петришин до ікон, а можливо, те

Аркадія Оленська-Петришин. Спогад з подорожі. Олія. (104 X 63)

Arcadia Olenska-Petryshyn, Voyages remember, Oil (104x63)

Аркадія Оленська-Петришин. Вікно вночі. Офорт.

Arcadia Olenska-Petryshyn "Night window" Etching

саме мав на увазі американський критик Е. Бравн, який говорив про вплив української спадщини на мисткиню. Він теж натякав на вплив точних наук (можливо, маючи на увазі чоловіка Арки — математика Володимира Петришина), що у творах Арки знайшов вислів у прецизії точно окреслених ліній і площ.

А. О. П.: Почали появлятися теж нелюдські істоти, ніби якісь потвори, які чатують на людину, як ось хоча б на "Молоду". Або інша картина, де двоє у ясній авреопі, а на них чатує щось загрозливе.

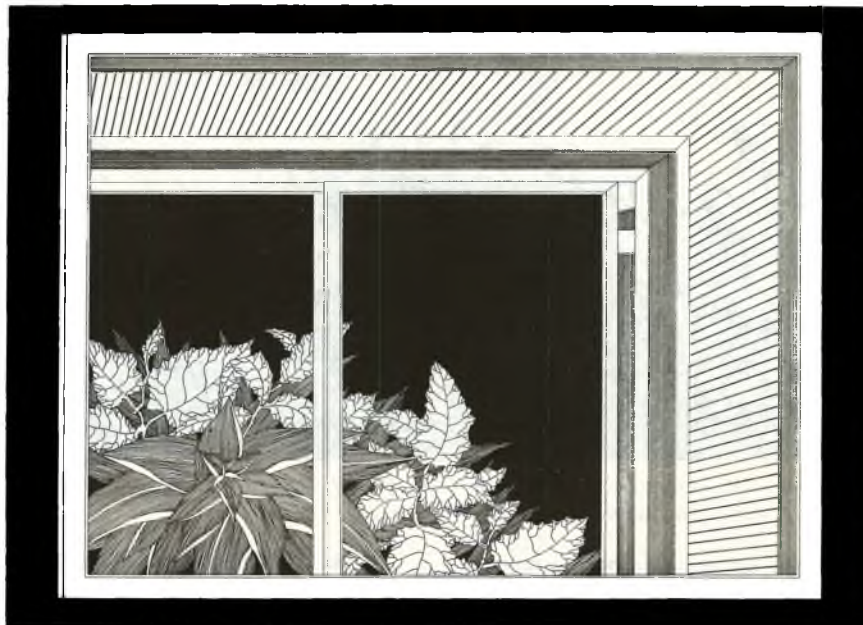
У. Л.: Я помітила, що у вас часто появляється елемент чогось загрозливого. Чи можете це вяснити?

А. О. П.: Можливо, це в'яжеться з тематикою відчуження людини. Наприклад, одна постать окремо, а там двоє любовників. чи інша картина "Самітня" — де вона самотня сидить під безлистим деревом.

У. Л.: Ця відокремлена постать, що так часто появляється у ваших картинах, перекликається з темою відчуження, якою пронизана сучасна література та філософічна думка.

А. О. П.: Можливо, це відгук екзистенціалізму.

Коли ми перенеслися до цього помешкання, я думала, що тут у тій

кімнаті буду працювати. Кімната темна з одним віконцем, і я почала почуватися дуже відокремленою, ізолюваною від світу. Та поки я перестала тут працювати, я створила серію вікон. Це ще більше зблизило мене до предметного жанру. Це одне вікно єднає мене зі світом: я тут замкнена, а там широкий світ.

У. Л.: Чи ваше почуття було таке що вікно — це щось, що з'єднує зі світом, чи навпаки, що так мало, тільки це невеличке віконце з'єднує зі світом?

А. О. П.: Спочатку це було почуття, що тільки це маленьке віконце

в'яже мене зі світом. Пізніше я перейшла до малювання інших вікон і так постала серія вікон. Вікно є тут метафорою почуття, що ви є тут а там інший світ. Крізь вікно людина може щось бачити, але не все. На ділі, це продовження тематики самотності чи відчуження. Я ж бо тут сама в цій кімнаті, а там, за вікном, є щось ясне, привабливе.

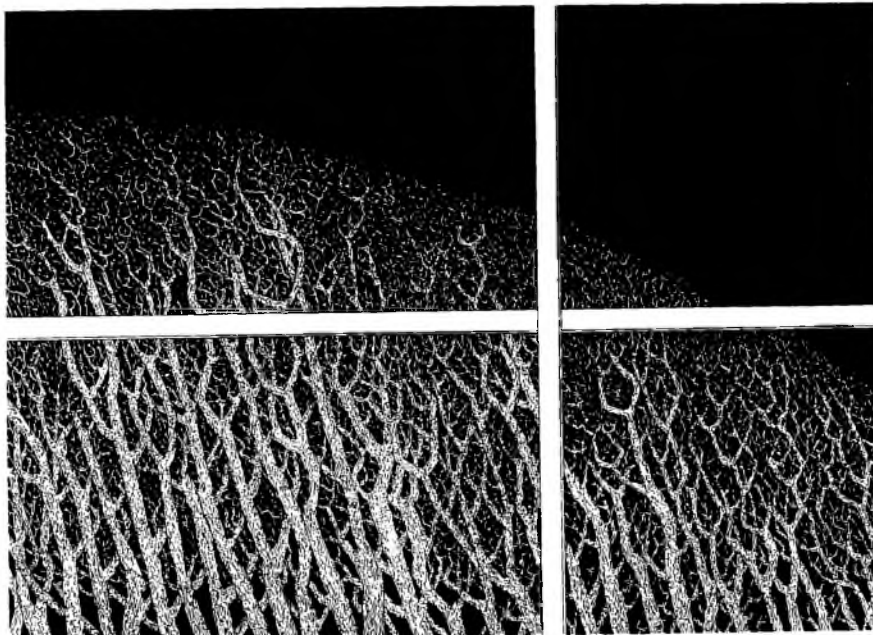
Критика відмітила, що в новіших моїх працях є щось, що перекликається з тими течіями, які були серед американської молоді ще в початках 60 років, а саме якийсь неспокій, пошукування чогось, що криється поза хаосом, який закриває те "щось" перед нами. Мене притягало малювання хаотичного сплетення рослин. Рослинність характеризує інтенсивна живучість, рослини співживуть, себе взаємно проникають.

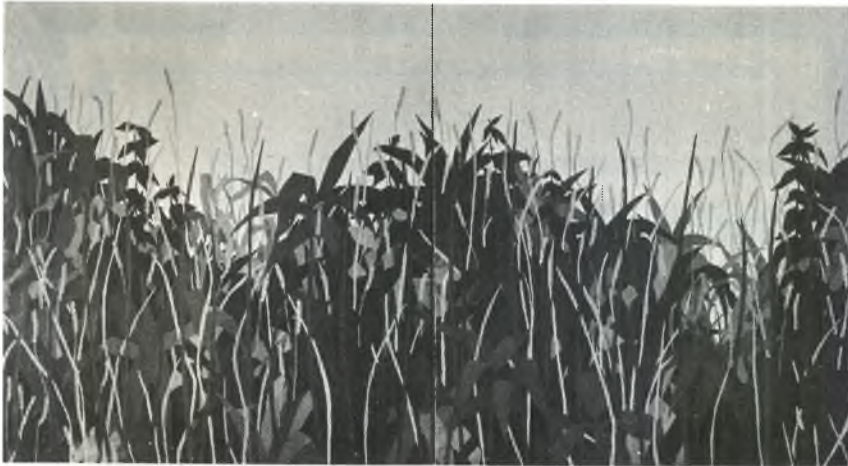
У. Л.: Чи ви свідомо вибирали такі вияви свого відношення до світу?

А. О. П.: Дуже дивно, як напрями моєї праці зустрілися з тим, що діється в американському мистецтві. Я зумисне не слідкувала за тим, що саме там проходить, бо не хотіла підпадати під впливи, хотіла знайти себе, свою власну мистецьку філософію. Але за намовою мого чоловіка я почала цікавитися тим, що діється у

Аркадія Оленська-Петришин. Ліс вночі. Офорт.

Arcadia Olenska-Petryshyn, Night forest Etching

Аркадія Оленська-Петришин. Поліття. Олія. (104 X 63)
Arcadia Olenska-Petryshyn, Grasscape, Oil (104x63)

мистецтві. Це теж в'язалося з плянованою поїздкою до Торонто, де я повинна була доповідати на мистецькі теми. І тоді я побачила, що я своєю власною дорогою дійшла до того, до чого йдуть сучасні мистці. Це були пошуки за загубленим у часах безпредметного абстрактного малярства предметом, тобто до сучасного предметного "репрезентаційного" мистецтва, до реалізму.

У. Л.: Цікаво, чи той новий напрямок вийшов у вас із внутрішньої потреби чи все таки діяв на вас підсвідомо натиск того, що діялося зовні? Мені здається, що нові напрями в мистецтві є вислідом чи в'яжуться з комплексом справ, які діються в усіх ділянках життя в світі.

А. О. П.: Тепер є органічний поворот до предметности, реалізму. Але сучасний реалізм різний від попередніх реалістичних напрямків. У більшості проявляється велике зацікавлення індустріальними продуктами, вони ж бо, особливо в Америці, є частиною нашого життя, вони є всюди (навіть у кухні ви вживаєте приладу, щоб відчинити банку). Залюбки малюють тепер розбиті авта, їх частини. Я належу до меншої групи, яка цікавиться природою. При тому мене не так цікавить панорама, далекий вид, як зближення до природи, атмосфера її живучости. Я ставлю її близько перед глядачем; якщо картини великі, то вони якби фізично діють на глядача.

У. Л.: Я справді зауважила, що ваш контакт з природою дуже безпосередній, близький, навіть у фізичному понятті. Ви якби бачили, як вона співживе.

А. О. П.: Мої панорамні картини зближені до колишніх абстрактних тим, що і в них є якби хаос, взаємне сплетення. Природа буйна і самозадовільна, життя рослин взаємно пов'язане, а на тому тлі людина живе сама, своїм окремим життям.

У. Л.: Мою увагу привертає картина, яка пригадує інші, на яких є гуща рослин, але тут це не квіти, а трави.

А. О. П.: Це намалювала я в Києві під враженням тамошніх трав. Назвала її "Поліття". Є ще й інша, де серед

трав є люди. Тут трава є наче схованою, де двоє любовників знайшли безпечний затишок і це дало їм почуття інтимности. У цьому затишку вони перебороли почуття свого відчуження. Така "джунгля" рослин каже догадуватися, що поза нею є щось невідоме і привабливе.

У. Л.: Як багато часу сходить вам на малювання таких великих картин?

А. О. П.: На малювання таких панорам сходить місяць і більше, але я не малюю безперервно. Між тим виконую офорти, які вимагають дуже великого вкладу праці. При тому, як співробітниця журналу "Сучасність", мушу знайти час на писання статей і рецензій.

У. Л.: Рослини, які рисуєте напевно взяті з природи. Як постає Ваша картина, як родиться її задум? Чи, крім олії і офортів, ви зацікавлені іншими техніками?

А. О. П.: Я дуже захоплена рістною Каліфорнії, Пуерто-Ріко й інших місцевостей, куди ми їздили, чи через які переїжджали. Як я вже казала, в школі ми вивчали різні техніки та вживали різних матеріалів. Але я вживаю тих, які мені найбільш відповідають. Тепер дуже поширений акрилік, на мою думку, не має тієї насичености та глибини кольорів, що олії.

Деякі мистці малюють, наприклад, коло і в ньому komponують картину. У

Аркадія Оленська-Петришин.
Дві дівчини. Офорт.

*Arcadia Olenska-Petryshyn,
 Two girls, Etching*

мене задум укладається ритмічно, повторенням. При тому не можу увлести собі тла трактованого окремо від об'єкту.

У. Л.: Прошу ще сказати мені, чи були в Києві, відвідували ви галерії?

А. О. П.: Мистецьких галерій у нашому понятті там властиво нема. Є Музей Об'єднання мистців. Переважно бачимо там те, що вжурнали "Образотворче Мистецтво". Мистці шукають нового, але при тому надто підпадають під вплив західного мистецтва. Часто сягають до сюжетів з історії чи етнографії, щоб підкреслити свою ідентичність.

У львівських музеях є багато давніших знаменитих картин. В етнографічному музеї ми захоплювалися, з якою любов'ю ставляться працівники до вивчення предметів.

Дозвольте, що тепер я поставлю вам питання, чи радше бажання. Мені здається, що в "Нашому Житті" повинно бути більше про жіночий рух. Матеріалів про це дуже багато в американській пресі.

У. Л.: Від деякого часу співпрацює з нами молода журналістка Мотря Кушнір, яка опрацьовує цю тематику в англомовній частині журналу.

Знаю, що брали ви участь у багатьох збірних і маєте за собою не одну одноособову виставку. Їх список подамо нашим читачам поза цим інтерв'ю. Хотілось би подати читачам вістку про плани на майбутнє, конкретно про те, де зможемо оглядати в найближчому часі вашу виставку.

А. О. П.: Якраз тепер переговорюю з головою Об'єднання Українських Мистців Америки Михайлом Черешньовським і передбачуємо мою виставку в Нью-Йорку у квітні. Треба признати, що теперішня галерія, яку завдячуємо Михайлові Черешньовському, справді дуже гарна і добре достосована до вимог виставок.

У. Л.: Отже у тій галерії, яка, зрештою, близько нашої редакції, зможемо незабаром побачити Вас пані Арко, на Вашій же виставці.

У. Л.

ВИСТАВКИ АРКАДІЇ ОЛЕНСЬКОЇ—ПЕТРИШИН

Перша одноособова виставка А. Оленської-Петришин відбулася в галерії Бодлі (Нью-Йорк) у січні 1963 року. Її одноособові виставки в цій галерії відбулися також у 1964, 1968, 1971 та 1974 роках.

Оленська-Петришин також мала індивідуальні виставки в Тейлор Гавс в Чикаго (1966), в галерії КОРТ Чикагського університету (1966), в Торонтському університеті (1972), в галерії Українського Культурного Осередку у Вінніпегу (1973), Філіадельфії (1972), Дітроїті (1973), Чикагському університеті (1975), в галерії Плейгавс в Нью-Бронсвік, Нью-Джерзі (1976) в Меріляндському університеті (1976), та в галерії Української Канадської Фундації в Торонто (1977).

Її праці знаходяться в багатьох музеях та приватних колекціях в Америці, Канаді та Європі. Музейні колекції включають Музей Мистецтва Евансвіл та Науки, Музей Вітте в Сан-Антоніо, Музей Джордж Пібоді в Нашвіл, галерія Ратгерського університету в Нью-Бронсвік, Музей у Свіднику в Чехо-Словацьчині, Мистецький Музей Джорджі, Публічний музей та Мистецька галерія в Редінг, колекція Чикагського університету, Український Науковий Інститут Гарвардського університету та інші.

Рецензії виставок Оленської-Петришин появились в журналах "Артс Магазін", "Арт Ньюс" "Сучасність" та в інших. Газетні статті були друквані в "Нью Йорк Геральд Трібюн", "Вінніпег Фрі Пресс", "Гом Ньюс" (Нью-Бронсвік), "Свобода", "Стар-Леджер" (Ньюарк), "Чикаго Сан-Таймс", "Наше Життя", "Новий Шлях", "Гомін України", "Америка" та інші.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE -
NEW YORK, NEW YORK 10003

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ:

10.00 дол. Василь Левицький, Фінікс, Арізона.

Щиро дякуємо

ДАРУНКИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

Список осіб, які подарували речі для Українського Музею в Нью-Йорку:

Анастасія Плаксів — гуцульський сердак, чорний з довгими рукавами.

Марія Слободян, Торонто — гуцульські капчурі, постолі, дві фоти, довгу жіночу сорочку, дерев'яну касетку.

Анна Чернявська, Бріджпорт — сиве домашнє полотно, 1 ярд 22 інчі.

Олена Назар, Бронкс, Н. Й. — один знімок у лемківськїм строю.

Евгенія Тріска, Нью-Йорк — вісім книжок про етнографію і вишивки.

Щиро дякуємо

Марія Шуст
директор Українського Музею

МОЖНА НАБУТИ ПРОЗІРКИ ОБРЯДОВОГО ПЕЧИВА І ПРОЗІРКИ ПИСАНОК

Повідомляємо Окружні Управи і Відділи СУА, що з нагоди дуже успішної виставки обрядового печива і писанок, яка відбулася на весну 1977 р. в Українському Музеї в Нью-Йорку, виготовлено прозирки, до яких пояснення у формі доповіді українською і англійською мовами зладила Любов Волинцев.

Комплект прозірок обрядового печива (72 шт.) разом із доповідями обома мовами коштує 70.00

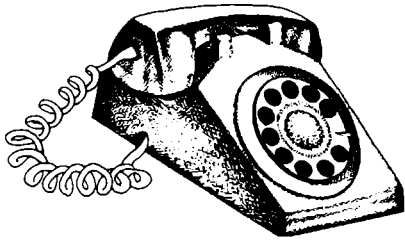
Комплект прозірок писанок (65 шт.) разом із доповідями коштує 65.00.

Замовлення разом із чеком просимо пересилати до Централі СУА.

Згадані прозирки можна використати в передсвяточний час на сходах Відділу, чи імпрезах для членства і ширшого громадянства, як також при нагоді виставок народного мистецтва.

Доповіді англійською мовою вможливають Відділам улаштувати цього роду імпрези для американської публіки.

Екзекутива СУА

Тільки між нами і телефоном ...

НАШІ ДІТИ, СТИПЕНДІЇ І... СТУДІЇ РОСІЙСЬКОЇ МОВИ.

Недавно появились оголошення в нашій пресі про стипендії з різних джерел. Тільки одне з них виразно зазначило, що стипендії призначені для тих студентів, хто бере або братиме на університеті курси з українистики.

Проблему наших стипендій і наших дітей чи внуків заторкнув, під час вечери в моєї дочки, один знайомий професор П., історик. В його університеті є славистичний відділ, на якому є курси з української літератури або мови, як і з інших слов'янських. Професор П. розповідав, як часто йому оповідають його колеги про студентів українців. Звичайно хоч половина кожної класи з російської мови чи літератури — це студенти українського походження. Деякі з них знають українську мову добре, деякі тільки трохи. Вони спочатку мають дуже задоволені міни, бо знають майже всю російську азбуку, а часто розуміють слова. Ось вони і вважають, що їм легко буде вчитися чужої мови. Пізніше вони бачать, що полегати на своє знання української мови ще не досить.

І тут дві дороги стеляться перед більшістю з них. Одні все вимовляють і читають в більшості з українською вимовою. Другі солідно працюють і насилу таки перехоплюють російську вимову. Та викладачі славистичного відділу часто сміються з тих українців, що конечно хочуть брати російські курси. Мова тут не про тих, які плянують спеціалізуватися у славистиці чи русистиці, тільки про тих, що вибирають біологію, фармацію чи інженерію, і потрібно їм будь-яку мову чи літературу брати. Дуже часто, коли їх питати, чому не беруть українських предметів, то студенти досить змішані. Одні хочуть якусь "важливішу" мову, чи більше "славну", другі хочуть прямо відсепаруватися від усього пов'язаного з домом, батьками, школою українознавства і т. п. А як на університеті вивчати щось українське?!

— "Пані Любо, зустрів я дочку своїх знайомих, що вже 2 роки вивчає російську мову й навіть живе в т. зв. російському домі, себто бурсі, в якій мають вживати російську мову між собою. Уявіть собі, "Наташа" (бо так її там звуть) вже розмовляючи зі мною калічила українську мову, бо до батьків рідко їздить, української мови не вживає і так "довчилась".

— "Пане професоре, Ви ж не кажете, що українці не повинні вивчати інших мов" — запитала я.

— "Навпаки. Якнайбільше повинні, для власного розвитку. Але повинні добирати їх відносно до своїх потреб і здібностей. Деяким більше потрібне буде знати німецьку мову, декому еспанську, чи китайську і т. п. Майбутні слависти, чи історики східної

Європи повинні брати різні слов'янські мови. Але ті, які чужої мови не потребують, або здібностей до мов не мають, не повинні втікати від мови своїх батьків та дідів. Дуже часто наші студенти вибирають російську мову не з інтелектуальних потреб чи зацікавленнь, тільки з лінивства, вигоди, з помилкового враження, що їм це легко піде.

Правда, бувають інші випадки. Один професор російської мови був проти того, щоб на університеті, де він викладав, відкрилися курси української мови, бо, як казав, тоді половина його студентів українського походження покине його курси."

— "А хіба ж їм краще було б брати українську мову?"

"Пані Любо" — казав професор П. — "чому б їм не вдосконалити своєї української мови? Чому б не довідатися більше про українську літературу чи історію? Навіть найкращі школи українознавства не можуть їм дати вичерпного знання. Для інтелігентних одиниць з університетською освітою потрібне на такому самому рівні й знання культури свого походження".

— "Згідно з вашими спостереженнями, чи стипендіяти УНС чи інших наших установ, діставши від українців стипендію, є більше зацікавлені студіювати українські предмети?"

— "Таки ні! Часто вони навіть до українських студентських клубів не належать. Дивує мене, що наші установи не дають першенства саме тим студентам, які серйозно зацікавлені у своїм "корені" й беруть українські курси. Зате багато з наших стипендістів радше беруть російські курси і тим посилюють ці курси й переконують університетську адміністрацію, що ці предмети дуже популярні (серед українців!). Крім того ми знаємо, що часто ці предмети викладають особи з дуже одностороннім знанням, які "перевчать" наших молодих студентів, що мова й історія України починається аж у 14 столітті, а література, то навіть аж у 20 ст. Ще минулого листопада на одному відомому університеті професор історії заявив у класі, точно цитуючи відомий указ, що таки України нема, не було й не буде... І такі й подібні твердження даються нашій молоді за гроші наших установ, коли наші стипендісти радше вибирають курси з російських ділянок, як з українських!"

— "Це давній комплекс меншевартости, пане професоре?"

— "Давній, на жаль, і ще тут не викорінений!"

Любов Калинович

Що з'ясувати?

ЛЕСЯ ЛИСАК: ЗАМОК НА ВУЛИЦІ МЕЙН, оповідання. Мовний редактор — В. Давиденко. Накладом В-ва "Гомін України", Торонто, 1976. Стор. 186.

Нещодавно я отримала нову книжку Лесі Лисак, оправлену в імітацію багряної шкіри, на гарному важкому папері та з загадковим золотим заголовком: "Замок на вулиці Мейн".

Вулиця Мейн — в місті Боффало. Як може бути замок у модерному місті? Знаємо, що замки були колись у середніх віках, але ці часи давно минули, а сьогоднішнє місто Боффало є одним серед звичайних середніх міст Америки, місто торгівлі та всякої звичайної метушні. І саме в цьому місті наша талановита письменниця зробила справжнє відкриття. Вона знайшла в ньому сьогоднішній — 20-го сторіччя — замок, а це шестиповерховий будинок департаментової крамниці. Авторка пригадає ще й другий замок, радше останки старого середньовічного замку в її рідному Перемишлі, в Україні, і біля нього новий "замок" — Дівочий Інститут, де навчалася у свої дівочі роки.

Перекинена долею лісля Другої Світової Війни до США, тепер авторка вже довгі роки працює в американському "замку", в атмосфері американського життя, наскрізь відмінній від атмосфери юних романтичних мрій у Дівочому Інституті. Але як у "замку" на рідній землі, так і в цьому новому, поза стінами, діють живі люди. І саме про цих людей — про їх справи щоденного життя, їх переживання, радості й горе — вона взялася писати. Оскільки мені відомо, то вона перша в українській літературі сягнула поза замкани брами й символічні закриті вікна новітнього замку. Бож, насправді, ми приходимо майже щоденно повз такі "замки", заходимо до них, у їх базарову метушню, але нам ніколи не приходило на думку, що в цій відкритій базаровій метушні, невиди-

мо для нас, існує певний складний і постійний процес і комплекс життя багатьох людей. Леся Лисак підмітила його, бо влилася в нього своєю працею і тепер у барвистих кольорах розкрила перед нами його складне життя, властиво пов'язане в ньому життя громади людей, одні з яких проводять там майже все своє життя, інші деякий час, довший чи коротший, і їх заступають ще інші, щоб продовжувати ту саму роботу. Бо, як вона каже, ту ідею обмін не тільки краму, але й обмін людей, чи обмін людьми.

Книжка складається з 33-ох розповідей, які можна назвати оповіданнями, бо в них авторка розповідає кожний раз про відмінних людей та їх персональні обставини. Однак це є характерним, це те, що Леся Лисак своєю власною особою проходить по всіх цих оповіданнях (за малими винятками), бо вона є частиною їх. В них ми бачимо саму Лесю, пізнаємо її ідеї й ідеали, її відношення до людей, а між іншим її глибокий патріотизм та її незламне почуття своєї української гідності.

В "замку" існує своя неписана, але тверда конституція. Влада "замку" складається з президента, його помічників, управителів відділів, а далі з купців-"баєрів" (авторка саме працює там як "баєрка") і ще далі з продавчинь, які обслуговують маси покупців. Є ще й інші категорії низових робітників, але вся складна "машинерія" цілого "замку" є в руках, умах, здібностях, мудрості, а то й дурноті верхів і в слухняній службі низів. Все це люди, і їх багато.

Авторка Леся Лисак стала скоро з продавчині "баєркою". Її шанують верхи, і вона їм вдячна, що вони ніколи не образили її національного почуття. "Замок" у цьому відношенні був і є джентлменом. Її колеги так само шанують її і поважають, а підлеглі їй продавчині люблять її. В такій атмосфері приязні й любови відкривають їй свої серця, свої печалі й радості і вона змальовує їх у своїх розповідях. Змальовує як психолог, як соціальний аналітик і як щира сердечна людина зі зрозумінням і співчуттям, а головною з правдивим хистом письменниці. Щирість, сердечність, правда не відносяться до "володарів" і президентів та інших верхів, які в більшості дивляться на людей, як на крам або роботів і від яких часто "підданці" комерційного замку злітають несподівано з верху вниз, або просто

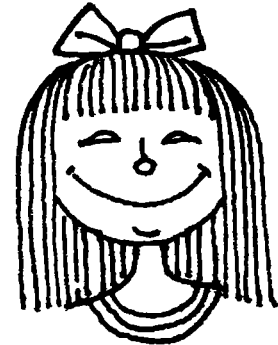
за двері.

У своїх оповіданнях Леся змальовує людей різних національностей, різного стану й виховання. Вона вміє їх розуміти, вміє знайти в них позитивні й негативні якості та взагалі все, що людське. Її розповіді треба читати, щоб це побачити і відчути. Я читала їх від початку до кінця залюбки, з великим захопленням і задоволенням. Під час читання я мимохіть відчувала біля себе саму авторку — щирю, лагідну, чулу до чужого лиха, її бадьорий гумор і деколи сарказм по відношенні до тих, що використовували свою необмежену владу над "підданими" замку несправедливо і нерозумно.

Прочитавши книжку Лесі, я вже не проходжу байдуже коло великих будинків департаментових крамниць. Я бачу в них "замки", подібні до того, що його так уміло і цікаво змалювала Леся Лисак і тому щиро раджу всім читачкам і читачам набути цю нову її книжку — "Замок на вулиці Мейн".

СТЕФАНІЯ БУБНЮК

УСМІХНИСЯ!

Турист у маленькому містечку питає прохожого:

- Чи є тут готель у вашому місті?
- Є два, але напевно не будете добре спати ні в одному ні в другому.
- Чому?
- Бо всю ніч ви будете жаліти, що не вибрали того другого готелю.

* * *

- Тітка питає свого братанка:
- Що ти робив би коли б мав багато грошей?
 - Я купив б собі біленьке вбрання, черевки і білі скарпетки.
 - Гарно, а що тоді?
 - Тоді я забрудив би його так, як я це вмію!

Шановна Редакціє!

Число "Нашого Життя" з січня, в якому Любов Калинович порушує справу академії та святкувань річниць славних людей та подій прийшло у наше місто якраз тоді, як ми з жалем мусіли зрезигнувати з заплянованої академії в честь Тараса Шевченка. Не вдалося нам цього року організувати її і ми всі дуже над цією справою боліли. Бо якже так вперше від часу, коли ми тут осіли не відбудеться традиційна академія в честь нашого Кобзаря. А причини того дуже звичайні. Минулого року це свято відбулося у вільнозасіданій залі і принесло значний фінансовий дефіцит. Цього року ніяк не можна було "зліпити" програми. Ми усвідомили собі те, щоби зібрати потрібне число публіки треба мати якіхось незвичайних виконавців програми. Люди прийшли б якби співав Плішка, або може ще хтось дуже відомий чи популярний.

Тепер у нас ідуть розмови. Не можемо забувати наших визначних людей, треба згадувати пам'ятні річниці, але питання як? Що робити щоб заохотити молодь до участі в таких імпрезах.

Ми прийшли до переконання, що такий стан є вислідом невластивого підходу від літ. Якби дотеперішні академії

були цікаві, якби в них виступали молодші, якби вони самі взялися приготувати щось не в дуже вже "оклепаній" формі то може тоді цікавились би такими імпрезами. Покищо у нашому місті (просимо не подавати де саме) є досить велика громада українців і напевно можна б її зібрати коли б дати щось живого, що йде з духом часу, хоч очевидно спирається на традиції. Що саме того не знаємо. Сподіємось, що фейлетон пані Калинович може викликати обурення, але можливо він дасть почин до якоїсь свіжої ініціативи, щоб святкувати чи відзначати річниці у цікавішій живій формі.

Ми чули, що в одній місцевості святкували 22 січня бенкетом. Чи це властиве і добре — не знаємо, але може та форма відповідає краще стилеві життя. Нам подобалася в наприклад форма панелю на теми про Т. Шевченка, але обов'язково з участю молодших. А, може, театральна виставка? Цікаво чи не добре було б відкрити на ту тему дискусію хто піддасть добру думку?

Юлія Чарковська

Україна моїх блакитних днів

(Уривки*)

ГЕТЬМАНИ

У дядька Раді стіни кімнат були обвішані портретами гетьманів: всіх сорок п'ять славетних українських мужів. У жупанах і в святковому одязі, у руках булави, обсіпані алмазами, як у султанів. Богдан Хмельницький у високій бобровій шапці, прикрашеній двома павиними пір'їнами; Сагайдачний з обличчям ченця; мужній Дорошенко із запорізькими вусами; Полуботок — останній український гетьман, замучений Петром I в казематі Петропавлівської фортеці в Петербурзі; ясновельможний Мазепа з розумним і надхненним обличчям як у поета. Що збереглося до наших часів з його палацу? У XVIII сторіччі Батурин був зрівняний із землею полками Меншікова. Навіть від славного палацу Розумовського, куртизана Катерини II (палац збудував італієць Джіакомо Гваренгі у XVIII ст.), нічого не залишилося, крім високих мурів з великими дірами від вікон та воріт, що ведуть у липовий парк. Ще так недавно після великої пожежі селяни докінця пограбували будову, винісши з палацу рештки мідяних прикрас, мармур із печі та коване залізо. Із напівзруйнованого балкону погляд сягає аж на другий берег Сейму і губиться в розлогій долині.

28 жовтня 1708 року гетьман Мазепа прийняв Карла XII у Горках, 9 кілометрів від Новгороду. Тут пізніше у Дехтярівці була головна квартира Карла XII після злучення із військами Мазепи. А в таємному діловому контакті він перебував із шведським королем, починаючи від 1703 року. То була трагічна війна, що заважила на всій історії України.

Чайка скиглить, літаючи,
Понад шляхом плаче... —
співав Мазепа у своїй поемі. Так плакав наш великий

ОЛЕКСА ГРИЩЕНКО

гетьман над нещасливою долею чайки-України, своєї батьківщини.

Я малював свій етюд під липами, біля пахучих кущів бузку. Малюючи, забував про все. Тільки слова маляра з Петербургу не сходили мені з думки: "У мистецтві перш за все треба відваги".

МАРТИНОВСЬКИЙ

Я був улюбленцем тітки Марфуші. Щоразу під час свого перебування в Кролевеці тітка Марфуша посилала мене на закупи тютюну. Через сад, крізь вилам у загорожі, я біг за понюшкою міцно затискаючи в долоні тітчиного п'ятака.

Мартинівський мешкав у чудній, кривобокій хатині, — "хатинці на курячій ніжці", як говориться в українських казках. Ріг її вгруз у землю, призьба сховалася в траві; двері відчинялися з довгим приглушеним скрипом на дві ноти. Із темних сіней бив у ніздрі тютюновий дух, змішаний із пахощами полину і трав. Крізь віконця ледве пробивалося світло. Чистота в хаті була надзвичайна. На дбайливо побілених стінах, як трапляється і в Іспанії, випиналися темні балки.

Високий стункий дід з білим, як місячне сяйво, волоссям, безшумно ступав по нерівній долівці, залитій глиною. У його постаті й рухах було щось із надреального. Старий брав із мідної ступки порошок, зважував на маленьких терезах і загортав у ріжок із рожевого паперу.

Тим часом з глибу саду його старенька вже кликала мене тонко-співучим голосом: насипала мені в картуз малини, а в кишеню засунула золотих солодких грушок.

Вдома я віддавав тітці Марфуші її дорогоцінну понюшку, разом із копійчаною здачею, яка, проте, завжди залишалася в мене як подарунок.

НАШЕ ЖИТТЯ, БЕРЕЗЕНЬ 1978

ПОДУМАЙТЕ—ВІДГАДАЙТЕ

ВІЗИТНІ БІЛЕТИ (Склала Р. М.)

А. <u>М</u> АРЛЯК	<u>К</u> . КУРАХОВА	І. ТОР <u>Б</u> ИНЦЯ
Е. Л. <u>К</u> ОРОВА	Я. РО <u>Д</u> АК	Р. Є. <u>К</u> УРКА
Д-Р Е. ТОКАРКА	Е. <u>Д</u> . ШКУРКА	ЛЕНА РИ <u>Б</u> А
АРЕТА КРЕ <u>К</u>	<u>А</u> . К. КАРБОТА	<u>А</u> . КРОТАК
Р. КА <u>Ш</u> ИНКА	Ж. К. СА <u>М</u> АСИТА	Д. ЛО <u>З</u> ІЙКА

ХТО ЦЕ? Починаючи з підкресленої букви, відчитайте з вищеподаних прізвищ професії цих жінок.

РОЗВ'ЯЗКА З ПОПЕРЕДНЬОГО ЧИСЛА

1. Світова Федерація Українських жіночих Організацій
2. Комітет Українців Канади
3. Український Робітничий Союз
4. Українська Народна Поміч
5. Товариство Українських Інженерів
6. Об'єднання Демократичної Української Молоді
7. Спілка Української Молоді Америки
8. Українська Вільна Академія Наук
9. Наукове Товариство імені Шевченка
10. Українське Історичне Товариство

Через кілька років, повертаючися з відпустки, я хотів провідати нашого надреального сусіду: ні Мартиновського, ні його хатини — навіть сліду не залишилось. Та й чи було це все насправді, чи лише примарилось?

"ЧОРНА РАДА"

Не тільки ми, а й наша матуся також кріпко любила тітку Марфушу. Я ще нині наче чую їхні розмови, особливо про близьку всім "Чорну Раду".

Виймаючи з гарячої печі золотисті паляниці, мати із захопленням згадувала прочитане:

— А чи пригадуєте, Марфо, зустріч доброго Череваня, — говорила мама до своєї зовиці, — коли він пізнав у попові свого товариша в боях — козака Шрама?... Ото був відважний піп: узявся і за шаблю, щоб рятувати Україну.

Ми, діти, кількакратно чули цю історію і тому знали її не гірше за дорослих, знали в усіх подробицях: два вершники, проща в Київ, Лесине весілля, Чорна Рада, страта гетьмана... Найбільше ж нас захоплював перший розділ.

Мовчки їхали два вершники: батько й син. Батько — сивобородий священик із гарною шаблею в срібній піхві, почепленій через рясу; син — молодий статний козак. Втоплені, покриті курявою вони наближались до якогось заможного дому. Стукують в ковану браму. Зляканий старий слуга, колишній турецький невольник, обережно виглянув у брамне віконце:

— А кого Бог приніс?

— А хто там?

— Та кого ж! Хіба не впізнав голосу старого Шрама?

Ох, Господи милосердний! Та це ж Шрам! Що ж його діяти: чи відчиняти, чи бігти повідомити пана?

— Спершу відчини, а потім уже йди куди хочеш.

— Слуга відчинив браму і, впавши на коліна, поцілував попові ноги...

Ще й тепер бачу оту товсту, гарно видану книжку, яку так часто подавав дядькові Григорові.

Нині я цілком розумію, чому саме "Чорна Рада" так припала до вподоби нашій рідні. У романі описувалися історичні події в Україні, що відбувалися в наших сторонах: Ніжин, Батурин, Ічня... Гетьман Сомко був страчений недалеко від Кролевця, десь у Борзні.

Народні звичаї в Україні ненабагато змінилися після 17 сторіччя. Наш дід достоменно нагадував Череваня, нагадував часи козаччини; він навіть розмовляв мовою героїв роману. Як і вони, дідусь часто вдавався до цитування уривків із Святого Письма і Євангелії: "Стукайте і отверзеться", "по бороді блажен муж, а внутрі вскую шаташася" або ж для надання ваги своїм міркуванням говорив: "Так сказано у Святому Письмі".

Один із найкращих в українській літературі історичний роман "Чорну Раду" написав і видав 1857 року в Петербурзі мій земляк Панько Куліш.

Наша Чернігівщина дала Україні багато видатних людей: державних діячів, учених, мистців, поетів, письменників, байкарів. Сам Куліш був поетом, повістярем, журналістом і видавцем. Він застосував слов'янську абетку в українській мові, він же назвичайно вдало переклав Євангелію. А яку подивугідну пам'ять мав Куліш! У дорозі з Києва до Львова у нього вкрали чемодан, у якому був і рукопис Євангелії, — однак письменник відновив усю Євангелію з пам'яті.

ТІТКА АМЕРИКА

переклад Марії Струтинської

*Marie Halun Bloch: Aunt America.
New York: Atheneum 1963
Copyright 1963 by Marie Halun Bloch*

Продовження

Коли вони наблизилися до дому дядька Володка, тітка Софія стояла на воротах, дивлячись униз по вулиці. Вістка про їх наближення, очевидячки, дійшла вже була до неї. Єлена пустилася тітки Лідії і побігла до матері. "Мамо!" викрикнула вона, держачи високо свою ляльку.

Тітка Софія поспішила попри неї до всіх. "Боже!" гукнула вона. "Яке чудо привело вас сюди, до нас?"

Жінки обнялися і так добру хвилину стояли. Коли тітка Лідія нарешті випустила Софію з обіймів, вона промовила: "Ніяке чудо, Софіє, дорога моя. Я прохала дозволу. І дістала його". Вона посміхнулася.

Тітка Софія дивилася на неї хвилину. Потім спам'ятавшись, перейшла до своєї ролі господині: "Заходьте, будь ласка, до нашого дому".

Тепер, подумала Леся, тітка Лідія побачить дім дяді Володка. Можливо, що як вона гляне, який це хороший дім і все в ньому, вона змінить свій погляд на дядька. Коли вони увійшли до світлиці, з великим квадратним столом, знаменитою шафою та подвійним ліжком, засланим високо стебнованими ковдрами і величезними подушками в гарно вишитих пошевках, Леся не здіймала очей з тітки Лідії.

Тітка стояла по середині світлиці. Коли вона розглядалася довкола, її погляд зупинився на фото дідуся на стіні, завішене вишиваним рушником. Вона підійшла до портрета і стояла, приглядаючись, а потім вигукнула: "Добре є моему сердцю бачити ці прекрасні вишивки!"

Леся була дуже вражена. Тітка Лідія зовсім злегковаживши гарну обстановку, вибрала одну цілком звичайну річ, щоб її подивляти. Кожна хата мала такі вишивки.

"То ви не маєте таких речей в Америці?" спитала тітка Софія

"Так, ми маємо", відповіла Тітка Лідія. "Але, добре побачити їх в їх рідному місці".

Коли тітка Софія поспішила на кухню, щоб приготувати гостину, Леся поклала свою книжку на стіл і вийшла з хати. При вхідних воротах зібрався гурток дітей. Єлена вже була між ними перша.

"І чому вона така худа?" запитався Михась.

Єлена мала вже готову відповідь: "Тому, що вона стара. Вона моя бабуня по татові".

"Але її лице не старе. Тому я собі міркую..."

Леся дивилася пильно на ляльку в руках Єлени. Єлена, помітивши це, простягла ляльку до неї. "Хочеш подержати її трохи?"

Лесине обличчя на мить захмарилося. Чи краще було подержати її хвилину і знати, як це відчувається, чи не держати зовсім і не знати? Вона не вміла відповісти на те своє питання, але одночасно не могла відмовити собі цієї нагоди. Мовчки вона простягла руки і Єлена поклала на них ляльку.

Юля відважилася тепер торкнутися ляльчиного брунатного волосся. "Чи воно справжнє?" спитала вона.

"Звичайно справжнє", відповіла Єлена. "І дивися", вона докинула, нахилиючи вниз голову ляльки на руках у Лесі, "вона спить!"

"О" — кликнула Марія, "Вона має справжні вії! Подивіться тільки!" Вона звернулася до Лесі: "Що твоя тітка привезла тобі?"

Поки Леся встигла відповісти, Єлена сказала: "Книжку".

Леся спалахнула. "Але це є чудова книжка — і набагато вартніша від якоїсь ляльки", вигукнула вона, повертаючи ляльку Єлені.

Ну, чому вона це сказала? Вона сама дивувалася. Вона в це насправді не вірила.

Тепер обізвався Петро: "Чи ваша тітка приїхала всю цю дорогу з Америки, всю дорогу понад океаном — літаком?" Його велика, костиста рука робила в повітрі широкий рух літака.

"Звичайно" сказала Єлена. "Одначе вона від'їде звідси потягом, бо хоче краще побачити нашу країну".

Петрова рука спинилася в своєму обороті. Старші виходили в двір. Коли тітка Лідія побачила дітей, її обличчя заясніло. Вона спитала: "Що, діточки, ви прийшли подивитися на чудасію з Америки?"

Ніхто не зважився відповісти.

"Але, вибачте", продовжувала вона, "я така сама, як ви, не зважаючи на те, звідки приїхала. Я народилася справді тут, між вами".

"Тіточко", обізвалася Єлена, "вони хочуть знати, чи ви приїхали літаком через океан?"

Докінчення буде

Вісті з Централі

ДЛЯ ЗАБЕЗПЕКИ ЖУРНАЛА "НАШЕ ЖИТТЯ"

заплановано в США

Запасний Фонд у висоті 50,000 дол.

До кінця лютого 1978 року зложили:

Окружні Управи і Відділи США	39,765.28 дол.
Поодинокі особи	7,411.39 дол.
Разом	47,176.67 дол.

ПОДБАЙТЕ ЗНОВ ПРО ВІДПОВІДНИЙ ДАТОК!

НА ЗАПАСНИЙ ФОНД "Н. Ж." ВПРОДОВЖ ЛЮТОГО 1978 Р. НАСПІЛИ ТАКІ ПОЖЕРТВИ:

530 дол. — 13 Відділ — Честер.
Пожертви проголошені в листі
"Замість квітів"

100 дол. — 86 Відділ — Ірвінгтон
22 дол. — 43 Відділ — Філя-
дельфія

15 дол. — 29 Відділ — Чікаго
5 дол. — 5 Відділ — Дітройт
Всі пожертви є проголошені в
листі "Замість квітів".

Разом 672 дол.

ПООДИНОКІ ОСОБИ:

20 дол. — Дарія Яросевич —
Довнерс Гров

10 дол. — Ольга Пашковська —
Чікаго

10 дол. — Соломія Дроздовська —
Ванкувер

125 дол. — пожертву про-
голошено в листі "Замість квітів"

Разом 165 дол.

Поля Книш
Фінансова секретарка

ВІСТІ КОНВЕНЦІЙНОГО КОМІТЕТУ

Усі Відділи США одержали
обіжник і листу зголошення делегатів.

Зголошення на кімнати треба
конечно переслати до канцелярії
Централі США не пізніше, як 31-го
березня 1978 р. Пізніших зголошень не
будемо приймати. Це є виразна вимо-
га готелю Статлер Гілтон.

Справа гостей не-делегаток.
Якщо у Вашому Відділі є такі членки,
які хотіли б взяти участь в Конвенції як
гості, та бажали б мати кімнату в
готелі, просимо подати їх прізвища та
точну адресу в той самий спосіб, як
подано вище.

Реєстраційна оплата для гостей
вносить 3.00 дол. Ціни на полуденок і

бенкет зголошені гості одержать своє-
часно.

Просимо дуже *не замовляти*
кімнат безпосередньо в готелі.
Конвенційний Комітет подбає про це
для всіх делегаток і гостей; пришліть
тільки зголошення до канцелярії
Централі США на час, тобто до 31-го
березня ц. р.

Ще раз подаємо ціни за кімнати в
готелі: 1 особа в кімнаті — 32.00 дол.
денно, 2 особи в кімнаті — 42.00 дол.
денно, (тобто по 21.00 дол. від особи)
За третю особу в кімнаті (доставлене
ліжко) доплачується — 12.00 дол.
денно.

Х. Навроцька
пресова референтка

НА СТИПЕНДІЙНУ АКЦІЮ США ВПЛАТИЛИ В СІЧНІ 1978 Р.:

По 225.00 дол.:

Д-р Всеволод Ключас, Вашингтон
Товншип

По 150.00 дол.:

Клявдія Т. Салюк, Джерзі Ситі. Гроші
ці складаю, як вінець незабудьок на
могили найдорожчих Батьків Миколи і
Юлії.

По 125.00 дол.:

Централа США, Нью-Йорк (зібрано за
м. листопад і грудень)

По 100.00 дол.:

Олена Площанська, Кліфтон, д-р
Евген і Ніля Стецьків, Тонаванда
(доповнення стипендії за 1977 р.)

По 75.00 дол.:

Марія Тхір, Кергонксон (через 89
Відділ США)

По 50.00 дол.:

Д-р Ірена Гребеняк, Лявдонвіл.
Студент Емар Т.

По 6.00 дол.:

Стефанія Ліскевич, Воррен

Разом 881.00 дол.

На стипендійний фонд у Бразилії
складаю 150.00 дол. Хоч ви далеко —
та близькі мені, я також студент

Емар Т.

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ США ЗА 1977 РІК

Стипендійна Акція США має вже
вироблене добре ім'я в українській
громаді. З приємністю треба від-
мітити, що дуже часто дістаємо листи
з великими признаннями від деяких
наших громадян, що дає заохоту до
дальшої праці.

В 1977-му році вплинуло до
Стипендійного Фонду пожертв на
суму 24,113.36 доларів. Виплачено 165-
ть стипендій до Південної Америки і
Європи в сумі 23,430.00 дол.

Вплати і виплати пожертв на
стипендії переходять через банкове
конто Української Щадниці у Філя-
дельфії. США співпрацює зі ЗУАДКО-м
і користується його звільненням від
податку, за ЗУДАКОВ-і належить наша
вдячність.

Точний звіт зі Стипендійної Акції
за 1977-й рік буде поміщений
незабаром в українській пресі.
Пожертви поміщуємо щомісяця в
"Нашому Житті". Всім жертводавцям і
всім наших прихильникам складаємо
ширу подяку.

Теодозія Савицька
Референтка Суспільної Опіки США

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

ТРИДЦЯТИЙ РІК ВИДАННЯ

ЧИСЛО ТРЕТЕ

ГОЛОСИ В ОБОРОНУ

Останнім часом пролунали в нашій пресі голоси в оборону в'язнів, що потрясли нашим сумлінням. Це з далеких таборів Мордовії, а також з ближчих але не менш поневолених земель України обізвалися жінки в оборону своїх рідних та друзів. У самвидаві появились два листи: один спрямований до найвищих церковних установ, а другий до Београдської конференції. Перший підписала група в'язнів, між ними Ірина Стасів-Калинець, Оксана Попович, Ірина Сенік, а другий Оксана Мешко, член Української гельсінкської групи.

Полум'яним словом змальовують ті жінки жадливу несправедливість покарання їхніх друзів. Перший лист описує долю о. Василя Романюка, засудженого на довгі роки каторги за свою відданість вірі Христовій і любов до Батьківщини. За ці прикмети своєї душі він зазнає жорстоких моральних і фізичних мук. В його особі хочуть тюремщики покарати всіх священників і віруючих українців, щоб відстрашити їх від будь-якого опору. У другому листі описаний характер і недоля одного з провідних борців, члена Української гельсінкської групи, Левка Лук'яненка. Бачимо в ньому кришталю чистої людини, яка витримала 15 років каторги і два роки дошкульного поліцейського нагляду, не відступивши ні на крок від правил християнської любові й глибокої відданості своїй Батьківщині.

Це своє слово спрямували ті жінки не тільки до згаданих установ. Воно вдаряє передусім у нас, що живемо у вільному світі. Бо коли вони, наражені на

кожночасні переслідування, підносять свій голос в оборону друзів, то тим більше це зобов'язує нас. Найперше повинні ми відчувати вдячність і подив для жінок, що своїм словом змалювали нам ті провідні постаті нашого опору. Вони допомогли нам побачити їх очима нашої душі, відчувати їх велику саможертву. Це повинно скріпити нас у нашій свідомості, що маємо таких мучеників, таких велетнів у нашому змаганні до волі.

А подруге — це повинно спонукати нас до дії. Кожен найменший крок, кожна пожертва починається до оборони наших ув'язнених сестер і братів. Цей наш похід вимагає не тільки визначних умів, гаряче відданих тій справі. На щастя, ми їх маємо і бачимо в щоденній, непосильній праці. Але в тому поході потрібні й бажані всякі зусилля — від участі в маніфестації до висилки привітальної телеграми. Кожен крок, кожна жертва становить оте збірне зусилля, що його повинна проявити наша спільнота у вільному світі.

Для нас, жінок, залишається при цьому ще одне почування. Ми горді і щасливі, що українські жінки стоять у передовій лаві борців за визволення. Їхня доля навіть гірша за в'язнів чоловіків. Бо жорстокий режим зумів кожну з них уразити в найбільш чутливе місце, вдаряючи в материнські почування й ображаючи жіночу гідність. А вони забувають про себе і свої терпіння та підносять голос в оборону своїх друзів.

Міжнародний Рік Дитини у Франції

СОФІЯ НАУМОВИЧ

14 лютого пані Мансо, голова Світового Руху Матерів, запросила нас обох, тобто Марію Митрович, голову Союзу Українок Франції, і мене на пресконференцію Міжнародного Року Дитини (МРД 1979), де зможемо довідатись про підготовку до цієї події.

Коли ми обидві ввійшли до великої залі Ваграм, то перше, що кинулося в очі: порожні фотелі й мале зацікавлення присутніх, які навіть не дістали якогось папірця з програмою. Головуюча Моріс Гольшміт, відкриваючи спізнено наради, заявила, що запрошена пані міністер Місоф прийде пізніше, тож треба почати без неї. Вона покликala на трибуну голів п'яти "неурядових" організацій, які створили французький комітет МРД, та просила підготовні комісії здати звіт із проробленої праці.

Тож по черзі пп. Мансо, Дельоне, Гардан, Удуть, Труазіє і Тольман змалювали нам ті "страшні обставини", в яких живуть діти у Франції під оглядом — здоровним, господарським, родинним, виховним, житловим, оточеним, правним і т. п., уживаючи для цього гарних фраз, "наукових" висловів і модних гасел. Найцікавіше ставила справу адвокатка Тольман, яка, крім дитячої злочинності, говорила теж про право дитини на самобутність і національність, як теж на оборону перед рабизмом та травматизмом через розлуку з родиною тощо.

Подякувавши звітодавцям, голова відкрила дискусію, яка була млява й повторювала ті самі справи, що їх опрацювали звітодавці. Пані Митрович заздалегідь приготувала була свій "виклад" на папері, проте ми зорієнтувалися, що

мова тут виключно про французькі завдання комітету, тож треба було спершу запитати, чи їх не цікавили б теж пекучі міжнародні проблеми. Моє коротке запитання до них звучало так: "Ми хотіли б знати, чи ваш комітет не передбачає створення комісії для справ дітей політ'язнів у ССРСР?". У відповідь запанувала мовчанка, тож я продовжувала: "Коли ні, то ми — Союз Українок Франції — пропонували б створити таку комісію, до якої ввійшли б люди зі Східної Європи, які добре знають жакливе буття тих нещасних дітей, відірваних від батьків, зокрема матерів.

Голова перша отряслася від несподіванки і заявила, що наше домагання їх "зворушило", але вони "тільки французький комітет" і т.д. Однак додала вона, знайдеться вихід, бо їхня членка, пані Труазіє входить до Міжнародного Комітету МРД, і там вона може цю справу порушити. Несподівано зразу підтримав нашу пропозицію представник якоїсь християнської установи, що й згодом дав нам адресу американського комітету, а тоді й пані Мансо заявила, що М.М.М. це не французька, а міжнародна організація, і тому має дбати про потреби своїх складових одиниць, у цьому й української. Тому вона просить пані Труазіє

зайнятися справами дітей політ'язнів " у всьому світі".

Перерву, яка наступила, використали ми обидві на ознайомлення наших сусідок у залі, які винятково добре до нас поставилися, та дали паням Труазіє і Тольман наші адреси (ще й "виклад" пані Митрович), щоб вони нас повідомили про вислід їхніх заходів. Кожна з них обіцяла нам "зробити все, що в їхніх силах".

Врешті прийшла пані Місоф, яку голова представила як міністра для "родинних справ" та коротко переповіла їй звіти доповідачок. Доповідь пані міністра, як можна було сподіватися, була суха й обережна та не внесла нічого нового, крім хіба похвал для комітету МРД та його "душі" пані Моріс Гольшміт. У поновній короткій дискусії пані Митрович пробувала ще "окружною дорогою" добитися розгляду нашої справи, пропонуючи створити під патронатом пані Місоф комісію для родин чужинців, що перебувають у Франції, на що дістала відповідь, що цю справу "розгляньтесь".

Ось які були наші "успіхи" на пресконференції МРД у Франції...

УКРАЇНСЬКІ ВЕЧЕРНИЦІ В КУРІТІБІ

Організація Українських Жінок спільно з Фолкльорною групою при Хліборобсько-Освітньому Союзі влаштували 8 жовтня 1977 р. традиційні вечерниці Їх відкрила голова ОУЖ Євгенія Мазепа. У короткій мистецькій програмі виступили танцюристи Фолкльорної групи і діти української суботньої школи. Головною точкою вечерниць був конкурс вишиваного вбрання. Нагороди уділювались за — модерну вишивану блюзку, модерну вишивану суконку і блюзку з України. Окремо признано нагороду за народний стрій із Полтавщини і з Карпат. Жюрі взяло під увагу також чоловіків у вишиваних сорочках.

Заля була виповнена по береги. Прибули гості з усіх більших осередків провінції Парани. Українські вечерниці вже мають свою популярність.

ВИХОВНА КОМІСІЯ СФУЖО

Виховній референтці СФУЖО Марії Допішній пощастило заснувати в Торонто Виховну Комісію. На першому засіданні, що відбулося 15 грудня 1977 р., були, крім референтки, Марія Калимін (ОУК), Ярослава Шеремета (ЛУКЖ) і Марія Шкамбара (ОЖ ЛВУ). На другому засіданні 23 січня 1978 р. прибули ще Марія Підкович (ОУК). Христину Мулькевич запрошено, як фахівця.

У пляні праці Комісії намічено ряд панелів на виховні теми. Першою темою має бути "Розвиток української дитини від народження". Для тієї цілі слід перевести опитування й цим погодилася зайнятися Христя Мулькевич. Вона ж погодилася очолити підготову панелів. Секретаркою Комісії обрано Марію Калимін.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

10 вересня 1975 р. відійшла у вічність чільна громадянка і педагог — бл. п. Антоніна Володимирівна Г у м е н ю к. Походила з Волині, де народилася у священничій родині. В ній міцно зберігались традиції, а також замишування до церковного співу. Тому Антоніна, закінчивши Єпархіяльне училище, учителювала в с. Жабориках і там же керувала церковним хором. і так воно було й далі, що, крім педагогічної праці в школі, вона всюди провадила церковний хор. У 1923 р. переїхала до Чехо-Словаччини, де закінчила Український Педагогічний Інститут, здобувши титул доктора. Студіювала також у музичному відділі диригентури. Там вона й одружилась із д-ром Гуменюком і разом із ним у 1931 р. осіла в Сваляві на Закарпатті. У 1939 р. додружжя емігрувало до Австрії, а звідтіля у 1949 р. до Америки. Осівши в Ст. Поль, Міннесота, Антоніна знов провадила церковний хор, що завдяки її заходам став найкращим хором в околиці. По

БЮДЖЕТОВА КОМІСІЯ СФУЖО

13 лютого 1978 р. Дарія Бойдунік, фін. референтка, Лідія Дяченко, касирка і Лідія Бурачинська, голова СФУЖО, відбули нараду, під час якої опрацювали бюджет СФУЖО на 1978 рік і кампанію приєднання членок-прихильниць.

* * *

смерти чоловіка в 1968 р. вона з волі його заснувала стипендійний фонд для семінаристів в Колегії св. Андрея у Вінніпегу і передала туди цілу свою нотну бібліотеку. Останні роки свого життя прожила в Нью-Йорку. Поховано її на українському православному цвинтарі у Бавнд Бруку.

З України дійшла до нас вістка, що в Чернігові померла бл. п. Ірина Коцюбинська, наймолодша дочка письменника Михайла Коцюбинського і його дружини Віри. Народилась у 1899 р. Після закінчення гімназії у Чернігові студіювала право в Києві й Москві. Працювала в Міністерстві юстиції, була директором будинку літераторів у Києві, а від 1956 р. заопікувалась меморіальним музеєм свого батька в Чернігові. Більш як 20 років свого життя вона віддала піклуванню про його спадщину, співпрацювала при виданнях і збирала бібліографію писань про нього.

OUR LIFE

MONTHLY, published by Ukrainian National Women's League of America

Vol. XXXV

MARCH 1978

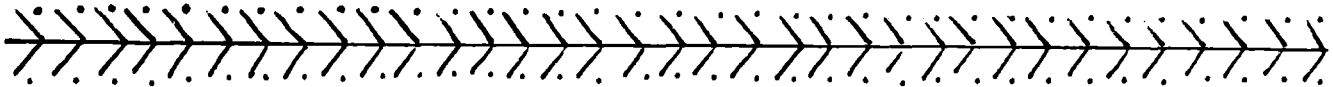
No. 3

Editor Marta Baczynsky

CHRYSTOS VOSKRES —

CHRIST HAS RISEN

WOMAN

MOTRIA KUSHNIR

VIEWS & NEWS IN WOMAN'S WORLD

Continuation

For the last two months, News and Views has been devoted to a discussion of the question: why don't women succeed in fields of endeavor outside the home? In the first article of this series I attempted to outline the problem and to refute the arguments which traditionally have been used to blame women themselves for their lack of achievement. In last month's column I briefly described the causes of the problem and summarized various research studies which documented the validity of the theory that women do not succeed because they are taught to fail.

Thus, the page is now set for the third chapter of what has grown to be a four-part series. Lest the reader has forgotten, I had promised at the outset — that is, two months ago - to discuss the subject of sexism in education and the current efforts to eliminate sex-bias from the educational process. Inasmuch as this debate has evolved through indirect, suggestive argumentation — rather than direct, incisive attack — I will permit myself one last digression before proceeding, with decisiveness, to the matter at hand.

About two weeks ago I had occasion to visit the oldest nursery — in today's jargon, day care center — in Philadelphia. Parents can, and do, bring their children to this facility as early as 7:00 AM and pick them up as late as 6:00 PM. Needless to say, all the little people at the nursery are the offspring of working parents, a sizeable proportion, according to the director of the center, are from single-parent homes, usually living with their mothers but, surprisingly, some residing with their fathers.

The children appeared to be well loved and cared for at home. Washed and combed, they were articulate, jolly and for the most part, baby-fat plump. At the nursery they were supervised by what seemed to be an army of well-meaning and smiling adults. For most of their daily activities they were grouped by age into sections of ten to fourteen children, assigned to separate rooms and cared for by a team of two teachers and one intern-assistant, usually a college student majoring in elementary education.

The nursery itself is housed in what was once two adjoining row houses in a middleclass section of the city. The old building is in excellent repair, cheerily painted in bright colors and papered throughout by masterpieces created by the youngsters. The proportions of the structure are child-scale, with narrow stairs painted fire-engine red, low ceilings and low-to-the floor becurtained windows. Inside are short-legged tables, miniature chairs, tiny desks, 3-foot cots, little trays and cutlery, as well as every imaginable plaything a child might want to find. All in all, this seemed to be the picture-perfect nursery — a contender, as it were, for the *Good Housekeeping* seal of approval.

"But look again," a voiced nagged at me — jogged into watchfulness by the research I conducted for these articles "it's far from perfect." And so it was, unfortunately, imperfect indeed. As I walked from room to room I noticed that in each a corner had been specifically set up for the female children; the space was small, based on the assumption, I presume, that those made of sugar and spice and everything nice need to move around very little as they play quietly. In these rather cramped quarters, carefully fenced in from the group play area by shelves, were dolls, cribs, kitchenettes and a child-size broom and dust pan set. When I wondered, aloud, whether the girls were expected to use these implements of their manifest destiny only within the confines of their place or throughout the entire room, I was told, with some chagrin, that the toys were intended simply for make-believe cleaning and that janitorial services were provided by a reputable firm employing adults.

No special area had been set up, in a similar fashion, for the boys. In the remaining three-quarters of the room were to be found books, art supplies, science exhibits, puzzles, stethoscopes, tricycles and magnets, to mention but a few examples. Within this area the children, both female and male, spent most of their day; the boys never ventured, however, into the girls' corner.

Continuation

Part 4 Transcription, Editing, Accessibility

Once you have an oral history interview on tape, a number of new questions arise. These deal with such matters as transcription of the tape onto paper, editing, indexing, storage and accessibility.

The first question is whether to transcribe at all. The answer depends, of course, on the original purpose of your project. If you intended merely to record a conversation with your five-year-old or with an elderly member of the family for a family sound archive, then you probably would not be going on to the transcription stage of the oral history process. Similarly, if you had made the interview to be used on a radio broadcast, or as part of an audio-visual show, then your interest is probably more on sound than on transcription.

However, in most cases, a transcription is needed. How to proceed, then? The first step is a precautionary one: assuming that you have already labelled your tape, you make a duplicate copy of the tape. You have spent a lot of time and effort on the project so far. Why worry about accidentally erasing the tape or damaging the original? It is easy to unwittingly push the "record" button when intending to play back the tape, thereby erasing the interview! In the transcription process, the opportunities for such mistakes abound as you run the tape forwards and backwards to replay a portion of the tape that you didn't get a chance to transcribe accurately.

The symbolic impact of the classroom arrangement was clearly not lost upon the children. As in the adult world which they are being prepared to enter, the division between male and female roles is clearly defined. The group play area, like the world outside the home, is the sphere of activity in which everything happens, from art to science, sports to reading. In the hidden corner of the playroom, like in the home, are the babies and the brooms. The girls, like modern adult women, were expected — by the teachers and their peers — to function in both areas — family and general society. After putting in several hours over puzzles, paints and feeding turtles, they would take turns at putting dolls to sleep and dusting imaginary domestic dirt. The boys showed little interest in "that girl stuff"; and, I would venture to say, should they have done so they would have elicited surprise, comment and even derision.

But aren't boys expected to grow up to be fathers? Isn't the home part of human society — perhaps its most crucial component? Shouldn't a male learn to care for himself and others, if for no other reason than that he might be required to do so? Shouldn't a boy be prepared to run a household, since not all persons of either sex are so fortunate as to have a mate care for them throughout their lives? And, most importantly, aren't we, the adults who control a child's world, responsible for limiting their activities and interests on the basis of our own prejudices and without regard for their well-being?

It was further interesting to note that the boys expected, even demanded, deference from the girls when the interactions occurred in the general play area. Watching the children respond to each other was a real eye-opener. At one point, a rather aggressive, tallish girl was told by one of her male buddies that he wanted the puzzle with which she was

As you begin to listen to the tape you come to realize that the transcription stage is a kind of moment of reckoning as far as the quality of the interview is concerned. As you listen to the disembodied voices on the tape, you can more objectively and accurately assess your skills as an interviewer. Suddenly, all those superfluous background noises on the tape — those banging doors, all your "uh-huhs", and incomplete sentences — all stand out in their full glory. There's not much you can do about it now except wince and vow to be more cautious next time. You could try very carefully editing out the defective portion of the tape, but here you run the risk of erasing more than you intended, so it is best to avoid this practice if possible.

The transcription stage reveals the verbal idiosyncracies of your oral autor as well. You become aware of such elements in his/her speech (especially if it is an elderly person) as slurred words, stuttering, a bilingual vocabulary, repetitiveness, etc. — things that were not at all apparent during the interview itself, when the oral author's facial expressions, gestures and general body language spoke to you louder than words.

This leads to the next question: how much should one edit while transcribing? Should the emphasis be on accuracy of transcription, with each phrase, incomplete sentence, cough or laugh indicated in the text, or should the emphasis be on smooth, flowing paragraphs which have been highly edited and polished for greater readability? While there are several schools

playing. She chose to ignore him, at which point he gave her a little shove and sneaked the toy over to his side of the table. Despite her physical advantage, the girl didn't fight back; instead, she tried a few tears and a little angry put: to no avail. As he happily pounded away at a piece of the puzzle that didn't fit, oblivious of her disgruntled presence, she withdrew to the doll corner. A lady to the last exchange, she cast an aggrieved look in his direction as she cradled a doll in her arms. Scenes of this nature reoccurred continually; for example, a squabble over a stethoscope was resolved when the boy explained to the girl that he was the doctor, she the nurse and the stethoscope rightfully his.

There is no question as to how the children learned their roles so expertly. The sex-bias and prejudices of their adult caretakers hung heavy in the room, and no attention was devoted to the negative impact such attitudes would have on the children. A simple matter of lining up for lunch became a situation for underscoring the difference between the sexes: boys line on the right, girls on the left. Rather than breaking up an altercation with good judgement, the teacher stated that "boys shouldn't hit girls"; and is the child to assume that boys should hit boys, or that girls should punch boys? To me, the most troublesome incident occurred when a cutie in pigtails stole away a firefighter's hat directly from a little boys' head. As she ran about making gleeful siren noises, she paused momentarily to get approval from one of the staff. The teacher, a woman with 25 years of child care experience, smiled down at the proud, would-be firefighter and said; "You look very nice in that hat; its red and it matches (poking the kid's shoulder) your sweater." As the girl's face fell in bewildered disappointment, my anger rose. Would the woman have ever encouraged a male child in this manner?

To be continued

of thought on this subject, I would recommend the golden mean: giving as accurate a transcription as possible, without at the same time losing a sense of the flow of the conversation. Some oral authors will be more idiosyncratic than others: I would retain that unusual flavor in the transcription. It is the uniqueness of the oral author that you should not lose sight of.

Transcription is a long and tedious process with one hour of tape generating about forty pages of text and sometimes the interviewer is inclined to have someone else do the transcription. While this is certainly convenient, it is not very instructive. As we have seen, transcription can be an excellent vehicle for an interviewer's self-evaluation and a valuable lesson for the future. Furthermore, there are times when a third party simply would not be able to interpret certain remarks or expressions that were accompanied by gestures or smiles or other forms of non-verbal communication that only the interviewer was exposed to.

In addition to transcription, another post-interview activity is the creation of an index of names (of people and places) to accompany the text. These names may be compiled as the oral author is speaking, or during the transcription process, or after re-reading the transcribed text. In any case, the index is meant to be an aid to any future researchers who may wish to quickly evaluate whether the information they seek is to be found in this particular source.

Another important research aid which should be prepared is a one-page summary of the interview, covering such general information as where the oral author was born, significance of his/her life, community activism, life's work, associations, etc. This summary is attached to the front of the text and again, helps future researchers evaluate immediately the relevance of this particular oral history to their own research.

After the transcript has been typed and indexes compiled, it is necessary to send oral author copies of these materials for correction (and a copy for him/her to keep). He/she may want to adjust a date, omit a reference to someone, or make additional minor points. You should discourage the oral author from over-editing or revising the text, however. Some oral authors have been known to polish up their transcripts beyond recognition, which of course eliminates the spontaneity of the original interview. So be sure to point out that the corrections are for minor details only.

After corrections have been made, re-type any changes. The transcription is now ready for storage. Now the question arises: where will the materials be stored and who will have access to them? This is of course something that was probably considered at the beginning of the project and now only needs to be implemented. Presumably, you have a written authorization from the oral author allowing access to the materials for any interested persons. Obviously, the tapes and transcripts should be kept in a safe, clean, dry area that is easily accessible to the public. Public libraries, university research centers, organization headquarters (which often house libraries), community or church centers or museums come to mind. Needless to say, it is important to publicize the fact that the materials are available so that interested persons may utilize them.

The biggest question of all is: who should be doing oral history projects in the Ukrainian community? If you've been interested enough to read all the articles in this series the answer is probably "You"! Of course, it takes time, dedication and careful research. But an oral history project is enjoyable,

YOUR CHILDREN, SCHOLARSHIPS AND... THE STUDY OF THE RUSSIAN LANGUAGE.

Not too long ago, our press ran announcements about scholarships available to Ukrainian youth from different sources. Only one of those available clearly delineated that it was allocated for those, who were planning to take Ukrainian studies courses.

The problem of our scholarships and our children or grandchildren was touched upon by a professor P., a historian, during dinner one night at my daughter's house. There is a Slavic department at the university where he teaches which offers courses in Ukrainian literature and language, among other Slavic courses. Professor P. told us about a fellow professor of his who often confide in him about his Ukrainian students. Usually, at least half the students in each Russian language class are of Ukrainian background. Some of them know Ukrainian very well, others just a little. During the first few classes, they are some of the happiest students in the class since they are already quite familiar with the entire Russian alphabet and are able to understand many of the Russian words and phrases. Therefore, they begin to feel that they will not have a very hard time learning a foreign language. However, they soon realize

that relying on their previous knowledge of Ukrainian is not enough. At this point, they find themselves at a crossroad. Some continue to read and speak Russian with a Ukrainian accent. Others work harder and do eventually conquer the Russian pronunciation. The professors frequently mock these Ukrainian students of Russian. The ones they mock are not those, who plan to eventually specialize in Slavic languages and literatures. Instead, it is the students of biology, pharmacy, engineering, e. g., but who need to take some foreign language is order to complete their requirements that are scorned. When posed the question of why they do not take Ukrainian as this language requirement, most of the students are quite obviously stumped. Some claim that it is because they want a more "important" or "famous" language on their record. Others say that they want to get away from anything that reminds them of home, Saturday language schools or their parents. And, how could they possibly do this if they take Ukrainian as their required language?

"Mrs. Luba, one day I met the daughter of some friends of mine who had already been taking Russian courses for

two years and was even living in a dorm, where everyone was required to speak only Russian. Imagine, "Natasha", as she now was known, had already become so removed from her Ukrainian background, that I noticed how poorly she was now speaking Ukrainian. Rarely did she visit her parents and so she forgot what she had once known".

"But professor, surely you are not saying that Ukrainians are not supposed to learn foreign languages?" — I asked.

"On the contrary, the more languages they learn the better it is for their own maturation. But, the languages they choose should be picked according to each person's needs and qualifications. Some will find more of a need for German, Spanish or even Chinese in their future careers. Future Slavophiles or East European historians should concentrate on various Slavic languages.; But those, who do not need a foreign language or who have no language skills whatsoever should not run away from the language of their heritage. Very frequently, our students choose Russian not because of intellectual needs but due to simple laziness and the quite mistaken supposition that they will have a very easy time of it.

educational and worthwhile for both the individual and the community.

An oral history project can be undertaken either on an individual basis or as a group. If a group approach is taken, a workshop format could be followed with reading, group discussion, critiques of interviews, and follow-up programs utilizing the collected oral histories making up an interesting long-term project.

Some ideas for group projects might include oral histories of the eldest women of a community, folk artists in a neighborhood, or notable historical personages or community activists in a city. The possibilities are endless, limited only by your imagination.

Oral history — where memory and the spoken word come together. The oral histories we elicit from our Ukrainian people now, telling of their experiences, hopes and dreams will echo down the corridors of our collective future forever. Think about it.

The End.

"And would it really be to their benefit to take Ukrainian courses?"

"Mrs. Luba," said professor P., "why not perfect their knowledge of the Ukrainian language? Why not learn more about Ukrainian literature or history? Even the best Ukrainian Saturday schools cannot give them a total facility with these. Intelligent university students need a knowledge of Ukrainian that is on par with their knowledge of other university courses."

"According to your observations, are scholarship recipients of the UNA or other Ukrainian institutions more interested in Ukrainian studies?"

"Really no. Frequently, they do not even bother to belong to Ukrainian clubs at their university. I am quite amazed that Ukrainian organizations do not allot scholarships firstly to those, who are truly interested in their "roots" and who take Ukrainian courses. Instead, many of the Ukrainian college students take Russian courses and convince the administration of the university in question that Russian courses are really very popular courses. Quite frequently, these Russian courses are taught by people with very one-sided viewpoints. They even manage to convince the Ukrainians that Ukrainian history does not begin until the fourteenth century and a true Ukrainian literature not until the twentieth century. Only last November, one professor cited a quote which said that Ukraine is not, never was and never will be.. Such teachings are paid for by Ukrainian institutions who grant scholarships to those students, who would rather take Russian than Ukrainian college courses."

"This, unfortunately, is a manifestation of the age-old Ukrainian inferiority complex, professor."

Lubow Kalynowych

ARTIST — ARCADIA OLENSKA-PETRYSHYN

Arcadia Olenska-Petryshyn was born in Zbarazh, Ukraine. Her family emigrated to the United States in 1949, settling in New York City.

She studied at The Art Student's League and Hunter College (M. A. in 1963).

Her work has been exhibited in various galleries in the United States and Canada and is on display at a number of museums in North America and in Europe as well as in many private collections.

Her early works were non-objective, but she has gradually evolved toward a more representational style.

The following are excerpts from a recent interview with Olenska-Petryshyn conducted by the editor at the artist's home in New Brunswick.

School provides the artist with a theoretical base and a chance to explore the various techniques: graphic, watercolor, oil, acrylic etc. Sometimes praise from a teacher encourages one to repeat the same thing instead of trying to find one's own unique form of expression. This search began for me only after I had finished school... At that time I was fascinated by eastern philosophy and my contribution to objective art was a fusion of oriental calligraphy and abstract (non-objective) impressionism.

After painting in this style for some time I became convinced that after a while the possibilities of this particular trend are exhausted and one begins to repeat oneself. It became necessary to

EVENING IN HONOR OF UKRAINIAN JOURNALISTS

The Ukrainian Journalists' Association of America is sponsoring an "Evening in honor of Ukrainian Journalists" on the eve of the XVIII Convention of UNWLA. This evening will commemorate the 35th Anniversary of "Our Life" Magazine as well as the work of Ukrainian journalists in the past and present here in the United States. In order that the full scope of today's journalists in the United States may be encompassed, please send in the names and addresses of both journalists and students of journalism to the editor of "Our Life" by April 30, 1978.

The address is: Our Life Magazine
108 Second Avenue
New York, New York 10003

turn to representational painting...

Non-human figures began to appear in my works: creatures that stalk the human beings...

"...this ties in with the theme of alienation, for example, one figure standing alone, and some distance from it two lovers. Or another work, *Solitude*, where a single figure is seated beneath a leafless tree...

When we moved into this house, I turned this room into my workshop. The room is dark with only one window and I began to feel alienated and isolated from the world. Before I moved my workshop to a different room I created a series of windows. This brought me even closer to a representational style. The window was my only connection with the world: here I was shut in and out there was the world...

Currently there is an organic return to representationalism, realism. But the present realism differs from earlier realistic styles. There is a great deal of interest in industrial products. They are, after all, part of our daily lives, especially in America... I belong to a smaller group that is interested in nature, its atmosphere and vitality. I present it to the viewer in close-up and if the work is large in size it physically affects the viewer...

My panoramic works are similar to the previous abstracts in that they portray chaos and entanglement. Nature is wild and self-sufficient, the lives of plants are mutually interdependent, and in this environment the human being exists alone, living his separate life...

НАШЕ ХАРЧУВАННЯ

ТОРТИ

ТОРТ КОРОЛІВСЬКИЙ

5 унцій муки
5 унцій мелених волоських горіхів
5 унцій масла
4 унції цукру-піску
2 жовтки
Сік і шкірка з пів цитрини

Замісити тісто і спекти два коржі в духівці на 375 ступенів.

ТРЕТІЙ КОРЖ:

8 унцій волоських мелених горіхів
8 унцій цукру-пудри
6 білків

Вбити білки на густу піну, вимішати з цукром і горіхами, спекти в духівці на 350 ступенів. Пекти в тортівниці, викладеній папером і добре вимазаній маслом.

ЧЕТВЕРТИЙ КОРЖ:

Приготовити як попередній, тільки замість волоських горіхів дати ліскові.

П'ЯТИЙ КОРЖ

Знову така сама пропорція, тільки замість горіхів дати парені, мелені мигдалі.

Коржі перекладати в такому порядку: перший крихкий корж, накласти на нього масу чоколядову:

4 унції масла
4 унції цукру-пудри
4 унції тертої чоколяди
Трішки руму

Все те втерти разом і накласти на корж.

Покласти другий корж з ліскових горіхів:

МАСА:

4 унції масла
4 унції цукру-пудри
4 унції мелених ліскових горіхів
Втерти разом

Покласти третій корж мигдалевий:

Маса, як попередня, тільки замість горіхів дати мигдалі.

Покласти четвертий корж крихкий: накласти смажену рожу. Покласти п'ятий корж з волоських горіхів.

СКЛИЦЯ:

4 унції чоколяди заварити з трьома ложками легкої сметанки або молока, втерти з двома ложками цукру-пудри і маленьким куском масла. Пів-теплою склицею облити торт.

Подала Д. Х.

ТОРТ З ТРЬОХ КОРЖІВ

ПЕРШИЙ КОРЖ:

6 білків
8 унцій мелених волоських горіхів
7 унцій цукру-піску

Вбити білки на піну, додати цукру-піску і горіхи й спекти корж. Пекти корж в духівці, огрітій на 350 ступенів.

ДРУГИЙ КОРЖ:

8 унцій парених, мелених мигдалів
6 білків
7 унцій цукру-піску

Корж приготувати і спекти так, як попередній.

ТРЕТІЙ КОРЖ:

1 горнятко ("cup") муки
1 кістка (4 унції) масла
1 жовток
1 ложка через верх цукру-піску
Сік шкірка з пів цитрини

Спекти корж у духівці на 375 ступенів.

МАСА МИГДАЛЕВА:

2 кістки масла (8 унцій)
8 унцій цукру-пудри

8 унцій мелених мигдалів
3 ложки руму і запах ванільовий

Коржі перекладати в такому порядку: перший горіховий, на нього накласти смаженої рожі. Другий — крихкий, маса мигдалева. Третій корж — мигдалевий.

Біла склиця.

Докінчення ПРОДОВЖУЮ ДИСКУСІЮ

в нас — білі круки. Виняток становить "Енциклопедія українознавства", яка зусиллям своїх збирачів просто примусила еміграцію фундувати цей епохальний і фундаментальний твір. Фундаторкою літературної нагороди все ще залишається єдина Маруся Бек і єдине СФУЖО, яке щорічно розписує конкурси. Завдяки їм наші письменниці, що пишуть "до шухляди", мають нагоду переслати на оцінку журі свої твори. Існує теж чикагський "Конкурс І. Франка", але він нагороджує (і слава Богу!) вже надруковані твори тих щасливців, що самі їх видали книжкою. Інші дуже цінні рукописи, навіть нагороджені, повертаються до "шухляди". Ще добре, коли їх надрукують, з довгими перервами, у журналах!....

Найновіша фундація Лесі й Петра Ковалевих зі Швайцарії, якою завідує Союз Українок Америки, розпоряджає фондами для двох рівнобіжних конкурсів: 1. Літературний конкурс на історичну повість, або оповідання, та 2. Науковий конкурс на історичну працю чи монографію. Цьогорічні терміни для висилки конкурсних творів вигасають: для літературного конкурсу 28. 2. 1978, для наукового 31. 12. 78. Нагороди за обидва твори, вибрані окремими журі, виносять 400.00 дол. Це не дуже висока сума, але коли взяти до уваги, що автори, крім сподіваної нагороди, матимуть можливість розгляду їхньої праці окремим і напевно компетентним журі, та що нагороджений твір зразу матиме належний розголос, а тим самим зацікавить українські видавництва, з яких бодай одне захоче видати нагороджений твір, — то для кожного письменника (жінки чи чоловіка) він повинен стати поштовхом для літературного чи наукового зусилля. Зокрема наші "пишучі" жінки повинні зацікавитися цією приманливою пропозицією!.

ХРОНІКА ОКРУГ

ОКРУГА ПІВДЕННОГО НЬЮ-ЙОРКУ.

20 березня 1977 р. відбувся Окружний З'їзд. Господарем З'їзду був 57-ий Відділ в Ютиці. Екзекутиву СУА репрезентувала Христина Навроцька, заступниця голови СУА. На З'їзді були заступлені всі Відділи Округи.

Окружний З'їзд відбувся в дуже погану погоду, зараз після вибору нової управи делегатки спішилися повертати додому. На жаль не відбулась товариська виміна думок та ближче познайомлення членок між собою, що надає правдиву вартість такого з'їзду. На голову Округи переобрано Дою Кушнір.

Управа Округи Південного Нью-Йорку не була як слід підготована щоб взяти активну участь у Жіночій Конференції Стейту Нью-Йорк, яка відбулася в Олбані в липні. Такі справи і наші публічні виступи повинні бути краще підготовані.

В жовтні відбулась Конференція Округи присвячена організаційним справам. Головну Управу заступала організаційна референтка Ірена Кіндрачук. Вона своїм ентузіастичним підходом до болючої справи, як приєднання нових членок до Відділів СУА чи творення нових Відділів, захопила всіх присутніх делегаток та дала їм поштовх до праці. На Конференції порушено й інші справи, які торкаються нашої Округи, а між ними справу, як нав'язати контакт з іншими не-українськими жіночими організаціями. На ту тему була доповідь, голови 57-го Відділу Анни Кошикар. У своєму слові вона поділилась з делегатками вже випробованими способами, як також подала багато нових прикладів, на підставі яких можна пробувати нашу товариську співпрацю.

Конференція, якої господарем був 34-ий Відділ, Коговз, була дуже корисна і успішна.

Голова Округи відвідала деякі Відділи. У промовах вона завжди підкреслює конечність співпраці з сусідніми Відділами СУА та вагу правдивої гармонії між Управою і членством. Звертала увагу на піддержку Українського Музею, який на її думку є найбільшим досягненням СУА та заохочувала при найближчій нагоді його оглянути.

Округа може похвалитись заснуванням нового Відділу в Глен Спей, завдяки організаційній референтці Головної Управи, Ірені Кіндрачук. Порядкове число Відділу 62. Відділ начислює 33 членки. З цієї нагоди Управа Округи в імені всіх Відділів та їхніх членок щиро вітає голову 62-го Відділу Вільму Федів і всіх членок та бажає багато успіхів в їхній праці й запевнює свою піддержку і співпрацю.

Окружний З'їзд заплановано на 12 березня 1978 р. в Вотервеліт.

Доля Кушнір
голова Окружної Управи

9 ВІДДІЛ СУА В БІНГГАМПТОН, Н.Й.

Відділ має 14 членок. Ми відбули 3 сходини. Заплановані проєкти виконано.

Передовсім ми звернули увагу на пропагандистську сторінку серед американців, а саме: в час Різдвяних Свят у Робертсон Дженерал Сентер фор Перформінг Арт улаштували українську кімнату з поясненнями про наші звичаї у різдвяному часі.

Перед Великоднем улаштували показ писання писанок з фільмом про великодні звичаї. Крім того улаштували український полуденок. В червні взяли участь в Інтернаціональному Народньому Фестивалі в Арені, де улаштували українську виставку з нашими мистецькими експонатами.

Для придбання грошей для Відділу маємо принагідно продаж печива.

Відділ веде дитячу світличку.

Стараємось працювати та помагати при церкві, яка є нова і потребує багато нових речей.

Пані відвідують хворих по лікарнях і дома. Пересічна присутність на сходинах 4 до 6 членок. Постійно ведемо кампанію для приєднання нових членок.

С. Жизномирська
голова

9 Відділ Бінггемптон. Міжнародній Базар. Фрагмент з української виставки

Branch 9. Binghampton. International Bazaar.

9 Відділ Бінггемптон. Українська кімната на "Christmas Forest" у Robertson Center of Performing Arts, Binghamton, N.Y.

Branch 9. Binghampton. Ukrainian room in "Christmas Forest"

9 Відділ Бінггемптон. Українська кімната влаштована на "Christmas Forest" у Robertson Center of Performing Arts, Binghampton, N.Y.

Branch 9. Binghampton. Ukrainian room at "Christmas Forest" in Robertson Center of Performing Arts.

34-ий ВІДДІЛ СУА, КОГОВЗ, Н.Й.

(Звіт з діяльності за 1977 рік)

Праця Відділу розпочалася святкуванням традиційної "Ялинки" (Свят-вечері), на яку щороку чекають громадяни Коговзу. Імпреза відбулася 10-го січня в залі Українського Клубу зі слідуною програмою: різдвяне привітання гостей, різдвяна сценка і подання святвечірних страв.

В лютому кожного року влаштуємо річницю смерти сл. п. Ольги Басараб. Отже 12-го лютого відбулися святочні сходи з рефератом і панахидою в пам'ять нашої Героїні, на які прибуло поважне число членок і декілька гостей.

У весняних місяцях переведено кампанію приєднання нових передплатниць "Нашого Життя". В цей самий час влаштовано продаж уживаного одіння і речей домашнього вжитку, щоб придбати трохи грошей на висилку пачок до Бразилії. Вислано одинадцять пачок за що дістаємо ширі подяки від жінок з Бразилії, з якими провадимо кореспонденцію.

Тому, що живемо в тісній співпраці з Українським Клубом, членки Відділу допомагали в улаштуванні "Весняної забави" і пікніків, як клубових так і парафіяльних.

В травні членки Відділу організовано відбули перевірку грудного пістряка в клініці олбанського шпиталю, яка принесла дуже корисні наслідки.

В часі вакацій місячних сходин не робимо, але сходимося при улаштуванні пікніків для місцевих організацій, як на приклад УККА уряджував "Український День" в "Українському Парку" в Коговз, де всі три Відділи СУА, 99-ий з Вотервліт, 114-ий з Трой і наш 34-ий займалися кухнею і причинилися до його великого успіху.

При кінці вересня відбувся Міжнародний Фестиваль, на якому знов два місцеві Відділи СУА і гурток "Любителів Мистецтва" взяли на себе велику відповідальність репрезентувати українську групу. На цей фестиваль спроваджено танцювальний ансамбль "Червону Калину" з Торонто, це була велика рекляма наших танків перед чужинцями. Знімки з танку "Запорозький Козак" появилися на перших сторінках англійських часописів. Наш Відділ зайнявся виставкою експонатів української кераміки, вишивок та писанням писанок.

В жовтні відбулися сходи Круглої Управи Південного Нью-Йорку в Коговзі, на яких наш Відділ з приємністю угодив обідом всіх делегаток цієї конференції.

Членки Комісії суспільної опіки 34-го Відділу через цілий рік відвідували хворих членок у лічницях і несли їм моральну піддержку, а також вислали картки з побажанням приходу до повного здоров'я й іншим громадянам.

Голова Відділу Євгенія Шанц, репрезентувала Відділ на всіх місцевих

вих бенкетах і святочних зустрічах протягом цілого року.

В грудні відбулися загальні збори, на яких була присутня голова Окружної Управи Південного Нью-Йорку, Дозя Кушнір. Гостя висловила своє вдоволення і признання за провадження праці в Відділі, і додала нам запала до дальшої праці на наступний рік.

Уляна Омеціньська
культурно-освітня референтка

57-ИЙ ВІДДІЛ СУА, Н. Й.

(Звіт від березня 1977 до 31-го грудня 1977)

Відділ запланував імпозантну імпреду — виступ мистецької групи "Одеса" з Торонто в найбільш репрезентативній залі в Ютиці 22-го жовтня 1977 р. Підготовка до цієї імпреди зайняла більше, ніж два місяці часу. Комітет, очолений головою Відділу Анною Кошикар доложив усіх старань, щоб все вийшло якнайкраще. А. Кошикар вложила в цю працю багато енергії й ентузіязму. Нав'язала контакт з місцевою телевізійною станцією. Завдяки тому на телевізійній програмі відбулися два виступи наших членок (А. Кошикар, Т. Савицька, Е. Лектей і Г. Савицька), які познайомили американських глядачів з мистецькою групою "Одеса" і з цілями та працею СУА.

В місцевій американській пресі, крім платних оголошень, була довша стаття про мистецьку групу "Одеса", про що подбала Теодозія Савицька. Крім того подано інформації до української преси — "Свобода" і "Народна Воля". Council on the Arts в своєму бюлетені присвятив цілу сторінку нашій імпреді.

В радіо, крім оголошень на американських програмах, було кілька інформативних інтерв'ю на програмі "Українських Мелодій", яку провадить п-і Готман. Мистецькі афіші були розміщені в бібліотеках, банках і підприємствах.

Не знехтовано жадного засобу реклями. Відгук нашого громадянства, а зокрема американської публіки був надзвичайний. Зал, що вміщає близько 5,000 глядачів, була майже заповнена. Приїхали люди з дальших міст, як Рочестер, Сиракузи, Олбані, Вотервліт і Амстердам. На жаль, мистецька група "Одеса" не виправдала повністю покладаних на

57 Відд. СУА, Ютика. Зустріч з Ольгою Сасик делегаткою СУ Аргентини на конгрес СФУЖО. Ольга Сасик — другий ряд, друга зліва; голова 57 Відд. Анна Кошикар перший ряд, перша зправа.
Branch 57 in Utica. Meeting with Olha Sasyk.

неї надій. Але досвід, який ми здобули, влаштовуючи цю імпрезу, переконав нас, що при ентузіязмі і співпраці навіть невеликого числа людей можна dokonати великого діла.

Окрім цієї відбулися і скромніші імпрези, а саме 10-го грудня "Андріївський Вечір", який, хоч і, без великої підготовки, був дуже вдалий, зокрема сценка "Ворожіння на Андрея" у виконанні Ксені Антипів і Анни Кошикар. Вокальний дует сестер Галі Хомут і Влодзі Гнап публіка сприйняла дуже тепло.

Андріївський вечір 57-го Відд. Вокальний дует сестер: зліва Влодзя Гнап, Галя Хомут.

Andrew's eve. Branch 57.

10-го вересня Відділ вітав у себе (в гостинному домі п-ва Николайчуків) гостю з Аргентини паню Сасик, яка в поворотній дорозі з Конгресу СФУЖО, як представниця Союзу Українок Аргентини, завітала до Ютики.

В сам день Різдва, 25-го грудня Ксеня Антипів і Валя Шрам з донечкою виступили на телебаченні на пів-годинній програмі, розповідаючи про українське Різдво, демонструючи зразки українського мистецтва, зокрема вертеп, виконаний скульптором Славою Геруляк. Відділ

Андріївський вечір 57-го Відд. Сценка "Ворожіння на Андрея". Стоїть: Анна Кошикар; сидить: Ксеня Антипів — ворожка.

Andrew's eve. Branch 57.

узяв участь в різдвяній виставці, влаштованій місцевим музеєм "Могавк Велі".

У звітному році звернено увагу на радіові програми і проведено ряд передач та доповідей. Більшість тих радіомовлень були підготовані Теодозією Савицькою при співпраці К. Антипів, А. Кошикар і В. Смик.

Загальні збори Відділу відбулися 18-го грудня 1977. Прибула на них голова Округу Південного Нью-Йорку Доля Кушнір. Вибрано нову Управу, яку очолила Ксеня Антипів.

Ксеня Антипів
пресова референтка

99-Й ВІДДІЛ СУА ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ, ВОТЕРВЛІТ, Н. Й.

(Звіт за 1977 р.)

Нововибрана управа нашого Відділу розпочала свою працю ширшими сходами присвяченими пам'яті українським жінкам Героїням. Реферат приготувала і відчитала культурно-освітня референтка Наталка Кушнір. Перед сходами відправлено панахиду в нашій церкві за всіх українських жінок, які своїм прикладним життям чи героїчною смертю стали прикладом для нового покоління.

Щоб поширити нашу культуру, Відділ старався скерувати свою працю поза межі українського середовища. Завдяки посередництву і невтомній праці Івонни Бучак у березні і травні улаштовано українські мистецькі виставки в Глен Фолс і Музеї міста Сканектаді, які зробили надзвичайно гарне враження на ту публіку, яким українська культура була зовсім незнама.

Відділ брав участь в Окружному З'їзді, який відбувся в березні в Ютиці. Три членки Відділу ввійшли до Окружної управи.

В квітні відбувся наш, вже з черги сьомий, великодній базар, якого кожнорічна різноманітна програма притягає багато чужинців. Цього року ми мали показ дереворізу і різьби, (мистець нашої околиці М. Коргун), кераміки, (Л. Мицик) і писання писанок (М. Коцура та наші наймолодші Діана і Петрусь Шевчук, діти нашої союзянки). Наше великоднє печиво, прикрашені паски, щораз то більше приваблюють чужинців і є

*Довголітня голова 99-го Відділу Вотервліт Н.Й. Любомира Мокій
Lubomyra Mokii. Long-time head of Branch 99 in Watervleet, N. Y.*

центром нашого базару. Перед відкриттям базару, звичайно маємо гарні статті зі знімками в американській пресі, що починається до реклами, як також інформує американців про нашу культуру, звичаї і традиції. Дуже часто таким способом ми збуджуємо приспані серця нашої молоді, яка нажалі задля власної вигоди, забуває про своє рідне, хто її предки й яке її культурне надбання.

В серпні разом з іншими організаціями, наш Відділ включився до підготовки Українського дня, спонзорованого окружним Комітетом УККА. Це єдина імпреза, яка дає змогу всім українцям нашої околиці зійтися та розважитися. Програма такого дня має різноманітний характер, є мистецькі виступи молодих талантів, спортові гри, смачний буфет, різні виграші й забава при звуках оркестри до пізнього вечора.

При кінці вересня відбувся фестиваль Етнічних груп олбанської околиці. Наш Відділ, щороку бере активну участь у підготовці до найкращої репрезентації нашої української групи. Мистецькі виступи нашої групи завжди викликають рясні оплески добірної публіки. Цього року офіційні афіші фестивалю мали тематику, що є великим осягом для українців нашої околиці. Це все вимагає багато праці і жертвенності наших членок.

Дітвора світлички 99 Відділу під час виступу на закінчення шкільного року: Зліва: Христя Урбан, Христя Смит, Марта Смит, Олесь Якубович, Михась Рикет, Матвій Рикет, Петрусь Філь. Kindergarten of Branch 99.

Відділ брав участь у конференції нашої Округи, яка відбулася в жовтні в Коговз.

В листопаді уряджено вечірку на яку були запрошені о. д-р Богдан Волошин, гості і чоловіки союзянок. Ірина Юрчишин чудово розказала нам про свою подорож в Україну, показуючи прозорки. Під час її розповіді ми мали вражіння, що ми є там з нею і бачимо те все, що вона бачила. Не одному з нас пригадалися молоді часи, а наші наймолодші членки вперше побачили рідні землі своїх батьків. При тій нагоді Іванна Бучак прочитала історію США для інформації новим членкам і нашим гостям.

Другою частиною нашої товариської зустрічі було відзначення 25-ліття шлюбного життя нашої членки Дарії і Василя Мокій.

Протягом цілого року Управа Відділу при тісній співпраці всіх членок працювала з завяттям, щоб приєднати якнайбільше нових членок до Відділу. З приємністю стверджую, що наша кампанія була дуже успішна.

Виховна референтура перший раз за дев'ять років існування мала змогу діяти, бо вже другий рік у нас проводиться світличка.

Учительками на цей рік є дві молоденькі союзянки Марійка Кошикар і Люба Кушнір.

Доля Кушнір
секретарка Відділу

Леся Боднар
секретарка Відділу

114-ИЙ ВІДДІЛ, ТРОЙ, Н. Й.

25 травня на загальних зборах 114 Відділу в Трой, Н. Й. в присутності Дозі Кушнір, голови Окружної Управи Південного Нью-Йорку, вибрано головою Відділу Віру Теодорович.

Після виборів нової управи голова Округи мала дуже цікаву доповідь про новозаснований Український Музей і його значення. Вона своїм словом заохотила наших членок до праці для добра нашого Музею і США.

Відділ існує тільки три роки. Протягом того часу ми виконували всі зобов'язання відносно обов'язкових оплат до Централі й старались проводити працю по лінії нашої організації та на жалі не все нам вдавалось. Засідання Відділу відбуваємо майже щомісяця. Перечитуємо деякі реферати, улаштуємо поїздки автобусом і продаж печива. Управа перевела збірку на політичних в'язнів. Відділ співпрацює з сусідніми Відділами США і місцевим Відділом УККА.

Суспільна опіка дуже гарно виконала свої обов'язки допомагаючи потребуючим.

Управа Відділу плянує поширити свою діяльність і скріпити відносини з іншими організаціями.

УВАГА

ПРИГАДУЄМО ПЕРЕДПЛАТНИКАМ "НАШОГО ЖИТТЯ" ЩО РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА НАШОГО ЖУРНАЛУ ВІД 1 СІЧНЯ 1978 Р. ПІДНЕСЕНА ДО 11.00 ДОЛ.

ПРИГАДКА!

Посмертні згадки

У ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

28-го грудня 1976 року, пролетіла сумна вістка між українською громадою в Честер, Па., що не стало вже між нами нашої улюбленої, завжди усміхненої, довголітньої членки і бувшої голови 2-го Відділу СУА бл. пам'яті **Марії Івахів**.

Покійна народилася в селі Могильці в Західній Україні, в родині П. і Р. Войтовичів. Закінчила вищу освіту і працювала короткий час учителькою середніх шкіл. Незабаром вийшла заміж за українського купця Теодора Івахова. Через рік переїхала з України, уже з маленькою донечкою, до Америки і на постійно поселилася в Честері, Па.

Пам'ятаючи свій рідний край, бл. пам'яті М. Івахів майже до останніх днів свого життя терпеливо трудилася для добра української громади в Америці. Ніколи не забувала також поневоленої України, для якої чесно й віддано довгі роки працювала, пам'ятаючи про допомогу потребуючим.

Була дуже працювита, вміла використовувати вільний час та завжди мала нові задуми. Багато уваги приділяла культурно-освітній праці, бо працювала довгий час пресовою референткою і була добрим промовцем. Любила давати добрі поради та заохочувати інших, особливо членок, працювати для добра української громади і свого Відділу.

Багато уваги присвятила Покійна своїй сім'ї. Знаходила час, щоб використати своє вміння, добре серце і ніжність та передати ці прикмети своїм дітям. Під її доглядом, діти покінчили високі школи і є горді, що вони українського роду.

Покійна залишила в смутку мужа Теодора, одного сина Теодора мол. та дві доньки: Дарію Мороз, учительку середніх шкіл та Анну Івахів-Вадіно, адвоката (Assistant Delaware County district attorney).

Вічна їй пам'ять!

М. Болонка

В пам'ять покійної 2-ий Відділ СУА, Честер, Па. складає 20.00 доларову цеглину на Український Музей.

В пам'ять моєї мами **бл. п. Ольги Фацієвич** складаю річну передплату на журнал "Наше Життя" для "бабусі"

Маруся Харина

В ТРЕТЮ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ БЛ. П. АННИ НІМЧАНОВСЬКОЇ

22-го січня минуло три роки, як відійшла з нашого круга заслужена і загально шанована та люблена членка 22-го Відділу СУА, б. п. Анна Німчановська. Різні бувають дороги, що ними кожний прямує до пограниччя життя і смерті. Життєва стежка бл. п. Анни Німчановської, ніколи не була порожньою і легкою, навпаки, її життєві зупинки були наявними свідками трудолюбної, мужньої і повної посвяти 76-літньої мандрівки.

Анна Німчановська з родини Букшованих, крім професійного шкільного навчання і відповідальної ролі дружини і матері-виховниці, зуміла все знайти час і охоту до суспільно-громадської праці, яку вела крізь ціле своє нелегке життя. Ще на рідних землях, молоденькою 18-літньою дівчиною вступає в члени товариства "Сокіл" і Союзу Українок, де жертвенно виконує всі свої обов'язки.

В воєнних часах втратила чоловіка і рятуючи рідну мусіла покинути рідну землю і пробиватися по через скитальщину і табори, шукаючи пристановища для себе і своїх дітей. Спершу опинилася в Аргентині, де згідно з своєю активною вдачею відразу включилася в громадську працю, будучи рівночасно членкою Марійської Дружини.

По переїзді на стале побування до Чикаго в 1959-ім році продовжує як член управи 22-го Відділу СУА свою діяльність у різних ділянках. Бачимо її як референтку культурно-освітню, суспільної опіки, господарську і як секретарку Відділу, рівночасно все

готову допомогти своїм хистом і досвідом, де тільки зайшла потреба, без уваги на час і труд. Її незвичайно скромна постать була знана не лиш членству 22-го Відділу, але усім, кому довелося її зустрічати.

Подиву гідне було її вміння получить громадську працю з дбайливим та жертвеним вихованням внуків і правнуків. Це вимагало повної самопожертви і великої любови, з уваги на її старший вік і недугу. Ця любов і думка про ближніх залишилася в неї до останніх хвилин життя. Будучи вже в шпиталі тяжко хворою, пожертвувала всі датки-дарунки від приятелів на коляду Відділу, призначену на фонд суспільної опіки. Уже по її смерті цю поважну суму передала управі донька б. п. Анни О. Бойкевич.

Цих кілька слів про покійну Анну Німчановську як маму, українку-громадянку і нашу дорогу Подругу хай залишить в серцях усіх, хто знав її, довготривалу пам'ять і взір гідний наслідування. Можна сказати про Неї одним простим словом — словом, яке сьогодні є виїмково важне і яке вповні схоплює істотну основу кожного життя — були справжньою Людиною.

Вшановуючи пам'ять нашої Дорогої членки бл. п. Анни Німчановської, 22-ий Відділ СУА в Чикаго складає пожертву в сумі 25 доларів на Український Музей.

Мирслава Шевчик
пресова референтка

Замість квітів

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. др. Ігоря Цимбалістий**, мужа культурноосвітньої референтки Окружної Управи Чикаго пані Зірки Цимбалістий, складаємо на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 25 дол.

Окружна Управа СУА
Чикаго

Замість квітів на могилу **бл. п. Юрія Слободяна**, мужа членки нашого Відділу складаємо 5.00 дол. на Запасний Фонд журналу "Наше Життя". Пані Анні Слободян і її родині висловлюємо глибоке співчуття.

5 Відділ СУА

Замість квітів на могилу **бл. п. Ореста Кулиняка**, сина нашої членки Ольги Кулиняк, складаємо 22.00 дол. на Запасний Фонд журналу "Наше Життя" і 20.00 дол. на Український Музей. Опечаленій родині складаємо висловів співчуття.

43 Відділ СУА
Філадельфія

Посмертні згадки

13-ий Відділ СУА ім. Уляни Кравченко в Честері, Па ділиться сумною вісткою, що 21-го листопада 1977 р. відійшла у вічність довголітня членка, голова і почесна голова Відділу **бл. п. Ярослава Кобрин**. Величаві похорони та численні промови на панахиді й поминках були доказом, що прощали не тільки членку, але й громадську діячку.

Б. п. Ярослава Кобрин народилася в столиці Покуття, Коломиї. Освіту здобула в рідній Коломиї. Там же здобула знання гри на фортепіані, яке завершила закінченням музичної консерваторії у Львові. По закінченні консерваторії давала приватні лекції гри на фортепіані, була диригентом хору Т-ва "Будучність" та акомпаніаторкою для хору "Боян" в Коломиї. Друга світова війна примусила її з родиною залишити рідні сторони та податися на еміграцію. Першою зупинкою була Німеччина. В таборі Берхтесгаден її музичні здібності знайшли признание і вона стає вчителькою гри на фортепіані в музичній школі, яку організував і очолював проф. Роман Савицький.

По приїзді до Америки родина осіла в Честері, Па. Покійна Ярослава виховувала сина, провадила хату, а крім того працювала зарірково. Але це не зломало її любови до музики та до громадської праці. Відразу включилася в ряди СУА і постійно займала в управі Відділу якийсь пост: на протязі 8 років була головою а пізніше

секретаркою, культурно-освітньою й імпрезовою референткою. Але це ще далеко не вичерпує багатогранної громадської праці Покійної. Вона основує в Честері філію Українського Музичного Інституту, що його очолює аж до передчасної смерті; навчає в суботній школі українознавства 13-го Відділу СУА; навчає в цілоденній парафіяльній школі св. Духа; співає у місцевому хорі. За цю всебічну, віддану громадську працю — членство Відділу СУА іменувало її почесною головою Відділу. Це признание вона прийняла зі спокійною усмішкою. На жаль тяжка недуга не дозволила їй взяти участь у святкуваннях 25-ліття Відділу, щоб спільно порадуватися плодами дотеперішньої праці, до якої вона приложила стільки рук.

Працьовита, багата життєвим досвідом, шанована й люблена честерською громадою — Покійна була одною з тих українських жінок, що вміють жити з громадою і для громади.

Під час похоронів управа Відділу перевела збірку на запасний фонд журналу "Наше Життя", як нев'янучий вінок на свіжу могилу Дорогої Посестри.

Спи Дорога Посестро! Пам'ять про Тебе буде вічною у наших серцях.

Тамара Рац
пресова референтка

13-ий Відділ СУА, Честер, Па. зібрав замість квітів на могилу **бл. п. Ярослави Кобрин 530.00 дол. на запасний фонд "Нашого Життя"**. Жертводавцями були:

100.00 дол. Родина Покійної.

50.00 дол. Лідія Кий

25.00 дол. Ірина Кузик, Емілія Павлюк.

20.00 дол. Оля Цегельська (З Бетлегем).

По 10.00 дол. Тамара Возна, Лідія Грабова, Роман Завицький, Павля Качмар, Марія Карман, Ляриса Кий, Агафія Команданчук, Наталія Коропецька, Евфрозина Лесик, Люба Мельник, Анна Микита, Марія Микита, Зенон Михалевський, Наталія Перфецька, Христина Плюта, Ірина Сольчаник, Школа Українознавства.

По 5.00 дол. Надія Баган, Марія Білозор, Анна Візняк, Марія Венчак, Маргарет Вольнер, Рут Галько, Н. Даниленко, Лідія Дяченко, Тамара Захарків, Катерина Ковальчук, Марія Кобирилка, Євгенія Кохан, Анна Коцюба, Ольга Маршалок, Анна Міначак, Леонтина Міначак, Василь Микита, Роман З. Микита, Міра Михайлів, Емілія Михалевська, Катерина Молодо-

вець, Тамара Рац, Серафима Рондовська, Анна Сарахман, Відділ СУА ч. 15; Анна Татарів, Галина Ціхановська.

По 3.00 дол. Марія Стельмах
1.00 дол. Василь Біянський, Павліна Сьома.

Разом 53.00

На Український Музичний Інститут зложили 77.00 дол. В тому: **По 20.00 дол.** Лідія і Василь Кий.

По 10.00 дол. А. Огороднік Жилава, Лідія Грабова, Марія Сольчаник, Емілія Павлюк, Зенон Михалевський

5.00 дол. Оля Клюка.

2.00 дол. Давид Комановський.

13-ий Відділ СУА Честер, Па.

Емілія Павлюк
голова

Ділимося сумною вісткою з членством СУА, що 6 вересня 1977 р. відійшла у вічність довголітня членка 100-го Відділу СУА в Картереті, Н. Дж. **Софія Клебан**. Покійна народилася 15 травня 1889 р. в селі Буківці повіт Сянік в Західній Україні. До Америки прибула 1905 року ще 16-річною дівчиною. Покійна Софія Клебан залишила велику родину: дві дочки і двох синів, 13 внуків і 22 правнуки. Належала до багатьох організацій, а головною була основницею СУА в Картереті при церкві св. Дмитрія. З різних причин Відділ перестав існувати, аж в 1967 р. організовано 100-ий Відділ, який приміщується при церкві Пресвятої Діви Марії, а покійна Софія Клебан знову вступила до нового Відділу, передплачувала журнал "Наше Життя". Хоч Покійна була вже в старшому віці, то дуже цікавилася працею Відділу і все брала активну участь у кожних сходинах. Не треба нам забути, що Покійна зложила 1000.00 дол. на Гарвардський Університет. Хай американська земля буде їй легкою.

Замість квітів на могилу складаємо від 100 Відділу СУА 20.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

М. Васічко
секретарка

СПРОСТОВАННЯ

У "Нашому Житті" за січень 1978 на ст. 33 подано, що пластовий курінь "Ті що греблі рвуть" зложив замість квітів на могилу **бл. п. Євгенії Макарушки 40.00 дол.**, але пропущено призначення цього датку на **Український Музей**.

НАШЕ ЖИТТЯ, БЕРЕЗЕНЬ 1978

НАД ДОМОВИНОЮ ПОЧЕСНОЇ ЧЛЕНКИ 1-ГО ВІДДІЛУ СУА В НЬЮ ЙОРКУ.

Покійну Марію Чарнецьку пізнала я в 1957 р. як громадську працівницю в 1-му Відділі СУА. Покійна була шляхетної вдачі, послужлива, ввічлива, любила і вміла дати моральну піддержку і признання, якщо йдеться про спільну громадську працю.

Покійна Марія народилася в Галичині, в селі Городище на Тернопільщині в родині Возьних. Молодою дівчиною приїхала до Америки і тут пізнала свого друга життя покійного вже Василя Чарнецького, з яким величесне родинне життя через довгі роки.

В часі Визвольних змагань наш край і його населення переживали тяжкі хвилини. Це добре бачила медична сестра Визвольних Змагань Марія Скубова. Її дуже турбував тодішній стан. Вона думала, в який спосіб можна б поліпшити долю бідного люду. Марія Скубова рішила приїхати до Америки, щоб зорганізувати допомогу інвалідам, вдовам і сиротам Визвольних Змагань. Приїхавши до Америки вона скликає 4-го грудня 1921 року жіноцтво в Нью Йорку, щоб зreferувати йому невідрадне становище земляків в Україні і щоб дати їм поміч.

Між присутніми на зібрані була молода дівчина Марія Возняк, сьогодні

покійна Марія Чарнецька. Марія ще дуже молодою була національно свідомою, бо тільки свідомо людина бачить вартість зорганізованого життя і спільної праці в громаді. Покійна була співзасновницею Української Жіночої Громади, яку 4-го грудня 1921 року зібрані на заклик Марії Скубової покликали до життя. Покійна була свідком постанови Централі СУА, бо Українська Жіноча Громада, членкою якої була покійна, разом з іншими тодішніми жіночими організаціями в 1925 р. покликали до життя Централю для вже існуючих жіночих організацій п. н. Союзу Українок Америки. Тодішня Українська Жіноча Громада до новоствореної Централі, як перший її член, приймаючи нову назву — 1-ий Відділ СУА.

1-ий Відділ від початку свого існу-

вання завдяки таким ідейним одиницям, як покійна Марія, живе і постійно розвивається. Покійна була членкою 1-го Відділу 56 років, тобто від початку його існування по сьогодні. І хоч в останніх роках життя покійна Марія не могла бути активною, з уваги на свій вік, то все таки вона тримала зв'язок з Відділом і щедро жертвувала на його потреби.

Бл. п. Марія була активною членкою, працювала на різних постах, довгі роки, як заступниця голови, як господарська референтка та в Контрольній Комісії Відділу

За її активну і корисну працю для СУА, а головню для 1-го Відділу, іменовано Марію Чарнецьку 1956 р. Почесною Членкою 1-го Відділу СУА. З нагоди святкування 50-ліття СУА в 1974 р. наділено покійну спеціальним відзначенням за її довгі роки праці для організації".

Так попрощала почесну членку над відкритою домовиною 3-го лютого 1978 р. голова 1-го Відділу СУА Леся Гой.

Другого дня прощала почесну членку 1-го Відділу Катерина Пелешок, почесна голова Відділу, з якою бл. п. Марія працювала довгі роки.

Михайлина Баран
Пресова референтка

На пресовий фонд журналу "Наше Життя" в пам'ять покійної почесної членки 1-го Відділу СУА в Нью Йорку бл. п. Марії Чарнецької, 1-ий Відділ жертвує 20.00 дол.

Замість квітів

Замість квітів на могилу **бл. п. інж. Василя Шеремети**, мужа нашої членки п. Стефанії Шеремети зложили 30.00 дол. на Запасний Фонд журналу "Наше Життя" такі членки 47 Відділу:

По 4.00 дол.: А. Смеречинська, М. Приймак.

По 2.00 дол.: М. Крамарчук, І. Михайлюк, К. Щур.

По 1.00 дол.: М. Джус, Г. Павлічко, А. Скрильник, І. Руснак, П. Кулик, О. Осецька, М. Пилипець, Т. Масний, С. Костик, Г. Мосюк, Г. Остапюк, І. Юрків, О. Ганушевська, М. Грицеляк, Т. Гривнак, Х. Дзюба.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Галини Чорній**, дочки нашої членки Т. Горпенюк, складаємо 10.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя", а родині висловлюємо наше співчуття

63 Відділ СУА в Дітройті

Замість квітів на свіжі могили братів наших членок **бл. п. Йосифа Тилецького і Михайла Рубчака** зложили свої пожертви на Український Музей: **по 5.00 дол.** Г. Гаврилук, К. Коць, Н. Ковбаснюк, Г. Білик, О. Пайкось, М. Куций, П. Шеремета, А. Вішка, С. Штомпіль, Ю. Демченко.

Разом членки 71-го Відділу Джерзі Ситі, Н. Дж. 50.00 дол.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Олени Черниш** зложили на Організаційний Фонд СФУЖО: **50 дол.** — Віра Кунда

15 дол. — Дарія і Іван Нагніти
по 10 дол. Євгенія Ярмолюк, Ярослав Елиїв, Ярослав Шпікула, Осипа Масимів, Іванна Левицька, Степанія Савчук

по 5 дол. — Іванна Бригідер, Ірина Малицька, Лідія Менцінська-Вахнянин

З нагоди **10-ліття 80-го Відділу** СУА в Дітройті, який обходив свій Ювілей в минулому році, складаємо 10.00 дол. на Виховний Фонд і бажаємо успіхів у дальшій праці.

63 Відділ СУА в Дітройті

Замість квітів на могилу **бл. п. Осипа Мороза**, батька нашої членки п. Віри Сурівки, складаємо 15.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя"

29 Відділ СУА в Чікаго

У свіжу пам'ять наших найближчих приятелів **бл. п. Михайла і Стефанії Савицької-Матчак** складаємо 50.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку.

Теофіль і Іванка Кулик

Із спадщини бл. п. **Стефанії Савицької** з Торонто одержано 50.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" В. І. П.

ГОРОБЦІ

Вже горобці навкруг цір-цір.
 Всі вулиці — і ті, і ці —
 цір-цір, цір-цір — все горобці.
 Один з'явився між ними шпак.
 Сказав: крак, крак! Ви всі не так!
 А горобці, як горобці:
 Усі цір-цір, усі цір-цір.
 А шпак: крак! Не так, не так!
 А горобці: цір-цір, цір-цір!
 Всі вулиці — і ті, і ці!
 От горобці!

БАБАЙ

ЩИГЛИК

Щиглику малесенький,
 Підлети сюди, —
 Дам тобі я зерняток
 і наллю води.

Я тобі, мій щиглику,
 Шкоди не зроблю,
 Тільки лиш послухаю —
 Я пташок люблю!

К. ПЕРЕЛІСНА

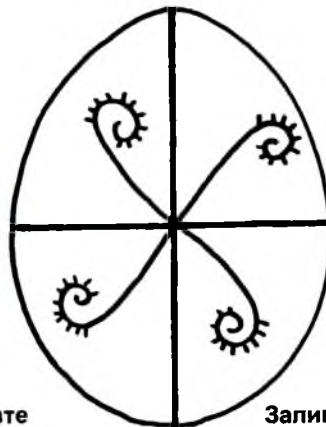
Пишемо писанку

Червоне

Жовте

Записити біле

Подаємо зразок взору "кошичок" на писанку в трьох красках. Взір походить з частини України, що називається Закарпаття.

Писання писанок, це довголітня українська традиція — продовжуйте її! Спробуйте намалювати таку писанку слідкуючи за вказівками на цих образах.

ЛІЖКО

Чотири ніжки має ліжко.
До ліжка завжди йдеться пішки,
Бо кожний також має ніжки,
Звичайно, вмиті, хоч би трішки.

У ліжку діти спатки, спатки.
У ліжку сплять і мама й татко,
І також котик, той муркотик,
Що спить і вдень, бо спить багато.

Всі сплять за кожної погоди.
Лише годинник ходить, ходить...

БАБАЙ

ЗАЙЧАТА-ПРОМІНЦІ

Тепле сонце я люблю
і промінчики ловлю.
Я ловлю їх як живі
у мої долоні дві.

Та не вдержати в руці:
ті зайчата-промінці
скачуть вгору — вниз — убік!
Скоки! Скоки! Скік!

ГАЛИНА ЧОРНОБИЦЬКА

Рис. Ярмо Козак

Вшановуючи пам'ять покійних **бл. п. Катерини з Пауків Пилат, бл. п. Павлини з Єднаких Угрин і бл. п. Параскевії з Мокроусів Чмола** складають даток на Запасний Фонд "Нашого Життя" та співчуття родинам

**20.00 Анна Д. Ратич
20.00 І. й О. Ратич**

В світлу пам'ять невіджалуваної **ДАРІЇ КУБІЙОВИЧ** сестри моєї приятельки Оксани — складаю 25 дол. на Український Музей в Н.Й.

МАРІЯ

В пам'ять моєї дорогої мами **бл. п. Теклі Федик**, складаю 25.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя"

Мирослава Кузьо

В пам'ять нашої дорогої кузинки **бл. п. Ірусі Кобрин** складаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Зінка і Ігор Раковські

Замість квітів на могилу **бл. п. Інж. Романа Степаняка** складають 25.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя"

Ігор і Марія Зубрицькі

Замість квітів на могилу моїх найдорожчих: мами **бл. п. Емілії з Коссаків-Кічоровської**, та брата **бл. п. Романа Кічоровського**, в сумну річницю їх смерті складаю 20.00 дол. на Український Музей

Марія Татарська з Родиною

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. отця Весаріяона Андрейчука** складаємо 20.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя"

др. Володимир і Меланія Кокорудз
Авіго, Н.Й.

В пам'ять дорогої нам **бл. п. Марії Остапюк** жертвуємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" а родині висловлюємо наше співчуття

Володимир і Евфрозина Остапюк
Міннеаполіс, Мінн.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Івана Беневича**, мужа моєї дорогої шкільної товаришки Миросі, складаю 20.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку через 79 Відділ СУА в Бостоні.

Наталія Миколаєвич

Замість квітів на могилу моєї мами **бл. п. Ольги Гримака**, яка упокоїлася 19 грудня 1976 року, складають 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

дочка Н. Винницька, зять і внуки

В пам'ять моєї незабутньої сестри **Юліани Белей** в п'яту болючу річницю її відходу у вічність складаю 15.00 дол. на Стипендійний Фонд у Бразилії

Марія Жовнірович

В світлу пам'ять **бл. п. д-р. Бориса Ржепецького і бл. п. Іванни Бенцаль** складаю 10.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя"

Олена Назар

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Володимира Біленького**, сина моєї доброї приятельки п. Олени Кусої складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Франя Стек, — Фрдс, Н.Дж.

В пам'ять **бл. п. Володимира Карп'яка** складаю 10.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя"

Марія Карп'як

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. др. Степанії Коринець** складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Ярослава Яросевич

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Параскевії Чмоли** складаю 10.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя"

Надія Сенік — Сиракузи

Замість квітів на могилу **сл. п. Петра Федика** складаємо 10.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя", а Дружині й Родині висловлюємо щирі співчуття.

Р. В. Гординські з Родиною
в Дітройті

Замість квітів на могилу **бл. п. Софії Попель**, бувшої нашої професорки Музичної Школи в Нью-Гейвені складаємо 10.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку.

Ірина Телюк і Таня Яхницька

Замість квітів на свіжу і далеку могилу в Рогатині в Україні **бл. п. Оксани Урбанської** складаємо 10.00 дол. на Український Музей в Нью Йорку.

Омелян і Юлія Урбанські

Як невянучу китицю квітів на свіжу могилу нашої дорогої приятельки **бл. п. Софії Попель** — довголітньої професорки музики фортепіану в Нью-Гейвені складаємо 10.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку. Родині покійної висловлюємо щирі співчуття.

Марія Рудницька і д-р Олена Томоруг

Оцим складаємо щире подяку всім, що виявили нам співчуття з приводу смерті нашої дорогої сестри **Дарії зі Сіяків Кубійовичевої**, що упокоїлася 5 грудня 1977 р.

В першу чергу складаємо подяку Їх Блаженству Патріярхові Йосифові І за св. Літургії, слова потіхи і співчуття. Рівнож наше спасібі всім рідним, приятелям і знайомим за Служби Божі, молитви, слова потіхи і датки на Енциклопедію Українознавства і Товариство св. Софії. Хай Добрий Бог винагородить Вас всіх за те, що не залишили нас самих в нашій горю.

На Пресовий Фонд "Нашого Життя" складаємо 20.00 дол.

Оксана І. і Лев Щури

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Ольги Дмитрук** з Філядельфії складають 20 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя"

Ольга й Іван Денисенки
Кергонксон, Н.Й.

В пам'ять нашого кузена інженера-лісника **бл. п. Василя Шеремети**, складають на Український Музей в Нью Йорку 15.00 дол. та на Запасний Фонд "Нашого Життя" 10.00 дол. разом із щирим співчуттям родині Покійного

др. Іван та Марія Жовніровичі

Замість квітів на свіжу й далеку могилу **бл. п. отця Василя Курилласа** та в пам'ять п'ятої річниці смерті **бл. п. Олени Куриллас**, благородних і зразкових моїх тестів, складаю 10.00 дол. на Український Музей в Нью Йорку

Ольга Куриллас

Замість квітів на могилу **бл. п. Альфреда Козака** складаємо 10 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя", а п. Юстині й родині висловлюємо наші глибокі співчуття

Ольга й Іван Денисенко
Кергонксон, Н.Й.

Замість квітів на могилу **бл. п. інж. Якова Андрійовича Балабана** складаємо 10.00 дол. на Український Музей а дружині і дітям покійного висловлюємо наше щире співчуття

Ольга і Аркадій Трачук

Пригадуємо, що за текст в рубриці "замість квітів" треба платити 1 дол. за один рядок.

Якщо оголошення є на фонди журналу "Наше Життя" тоді поміщуємо його безкоштовно.

РІЧНІ ЗБОРИ

1-ий ВІДДІЛ СУА, НЬЮ-ЙОРК, Н. Й.

Річні збори відбулися 10-го грудня 1977 року. Представницею Окружної Управи СУА була її голова Олександра Кіршак. У склад нової управи ввійшли: Леся Гой — голова, Лідія Магун — заступниця голови, Марія Мотиль — протоколярна секретарка, Павліна Смеречинська — заступниця секретарки, Віра Шуль — кореспонденційна секретарка, Стефанія Гуменюк — касирка. Референтки: Лідія Магун і Людмила Костюк — культурно-освітні, Галя Дармограй, Михайлина Книш і Осипа Дудинська — суспільної опіки, Марія Андрушків і Євгенія Вацик — виховні, Михайлина Баран — пресова, Наталія Валько — організаційна, Марія Мотиль — зв'язків, Євгенія Чума — мистецтва, Анна Серант — імпрезова, Катерина Папуга — базарна, Евдокія Криль, Розалія Криль, Параскевія Брожина, Соня Вацик і Анна Яковів — господарські. Контрольна Комісія: Оля Сливка, Анна Наташа, Катерина Недогада, Стефанія Семушак і Анна Палюх. Делегатка до Об'єднаного Комітету — Наталія Валько.

Михайлина Баран
пресова референтка

21-ий ВІДДІЛ СУА, БРУКЛИН, Н.Й.

Річні загальні збори відбулися 11-го грудня 1977 року. Вибрано управу в такому складі: Емілія Ройовська — голова, Оля Подисовська — заступниця голови, Марія Рейнарович — секретарка, Оксана Богданович — касирка. Референтки: Оля Подисовська — організаційна, Марія Рейнарович — культурно-освітня, Магдаліна Жежелевська — пресова, Магдалена Жежелевська, Марія Пашковська і Лілі Скібен — суспільної опіки, Параскевія Козяк, Марія Буліч і Марія Круг — господарські. Контрольна Комісія: Марія Михайлів — голова, Стефанія Слюсар і Марія Гусаківська — члени.

Магдалена Жежелевська
пресова референтка

34-ий ВІДДІЛ, КОГОВЗ Н. Й.

На загальних зборах, які відбулися 18-го грудня 1977, вибрано нову Управу Відділу в такому складі: Ярослав Ракоча — голова, Євгенія Шанц — заступниця голови, Зеновія Білас — секретарка, Марія Мацюк — касирка, Уляна Омецінська — культурно-освітня референтка, Ольга Коник і Ольга Ракоча — суспільна опіка, Ніна Сосяк — організаційна,

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити невічливих і образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю від 10 - 1 по полудні від 3 - 6. В інших годинах за домовленням: тел: (212) 674-5508. Адміністрація (212) 533 - 4646. Адреса: 108 Second Ave., New York, N. Y. 10003

КАЛЕНДАРЕЦЬ СУА

БЕРЕЗЕНЬ

11-го Запусна забава 89 Відд. Кергонксон

14-го Доповідь Аркадія Коцибали "Грецька колонізація над Чорним Морем" 83 Відд. Н.Й.

КВІТЕНЬ

11-го Доповідь д-ра Богдана Цимбалістого на тему "Молодь" 83 Відд. Н.Йорк

Віра Галібей, Софія Поповська і Марія Куфель — господарські референтки, Іванна Цьолко, Стефанія Кушнір і Кароліна Бездух — Контрольна Комісія.

Уляна Омецінська

57-ий ВІДДІЛ СУА ЮТИКА, Н. Й.

Загальні збори відбулися 18-го грудня 1977 р. Вибрано нову управу в складі: Ксеня Антипів — голова, Теодозія Савицька — заступниця голови, Володимира Яцків — секретарка, Емілія Николайчук — касирка. Референтки: Ірина Запаранюк — культурно-освітня, Анна Кошикар — організаційна, Стефанія Чорна і Осипа Кропельницька — суспільної опіки, Євгенія Ликтей і Дзвінка Карпак — виховні, Катерина Драгош і Іванна Кахникевич — господарські. Контрольна Комісія: Володимира Величко — голова, Марія Боднарчук і Любов Княгиницька — члени.

Ксеня Антипів, пресова референтка

64-ий ВІДДІЛ СУА, НЬЮ-ЙОРК, Н. Й.

Загальні збори Відділу відбулися 22-го січня 1978 р. Окружну Управу репрезентувала її голова Леся Кіршак. Управу Відділу вибрано в такому складі: Марія Даниш — голова, Марія Савчак — заступниця голови, Бронислава Ковалів — протоколярна секретарка, Марія Барагура — кореспонденційна секретарка, Поля Книш — касирка, Олена Качала — фінансова секретарка. Референтури: Організа-

ційна — Володимира Івануса і Любов Раковська, культурно-освітня — Оксана Щурова, імпрезова — Галя Кіляр і Марія Карпевич, суспільної опіки — Віра Сушків і Ярослава Салик, виховна — Дарія Костів, пресова — Христя Навроцька, мистецька — Люба Артимишин, господарська — Марія Береза і Євгенія Корчинська. Делегатка до Об'єднаного Комітету — Стафанія Салдан. Контрольна Комісія: голова — Марія Ржепецька, члени: Осипа Лень і Кіра Скоробогата, заступниці: Оксана Рак і Євгенія Тріска.

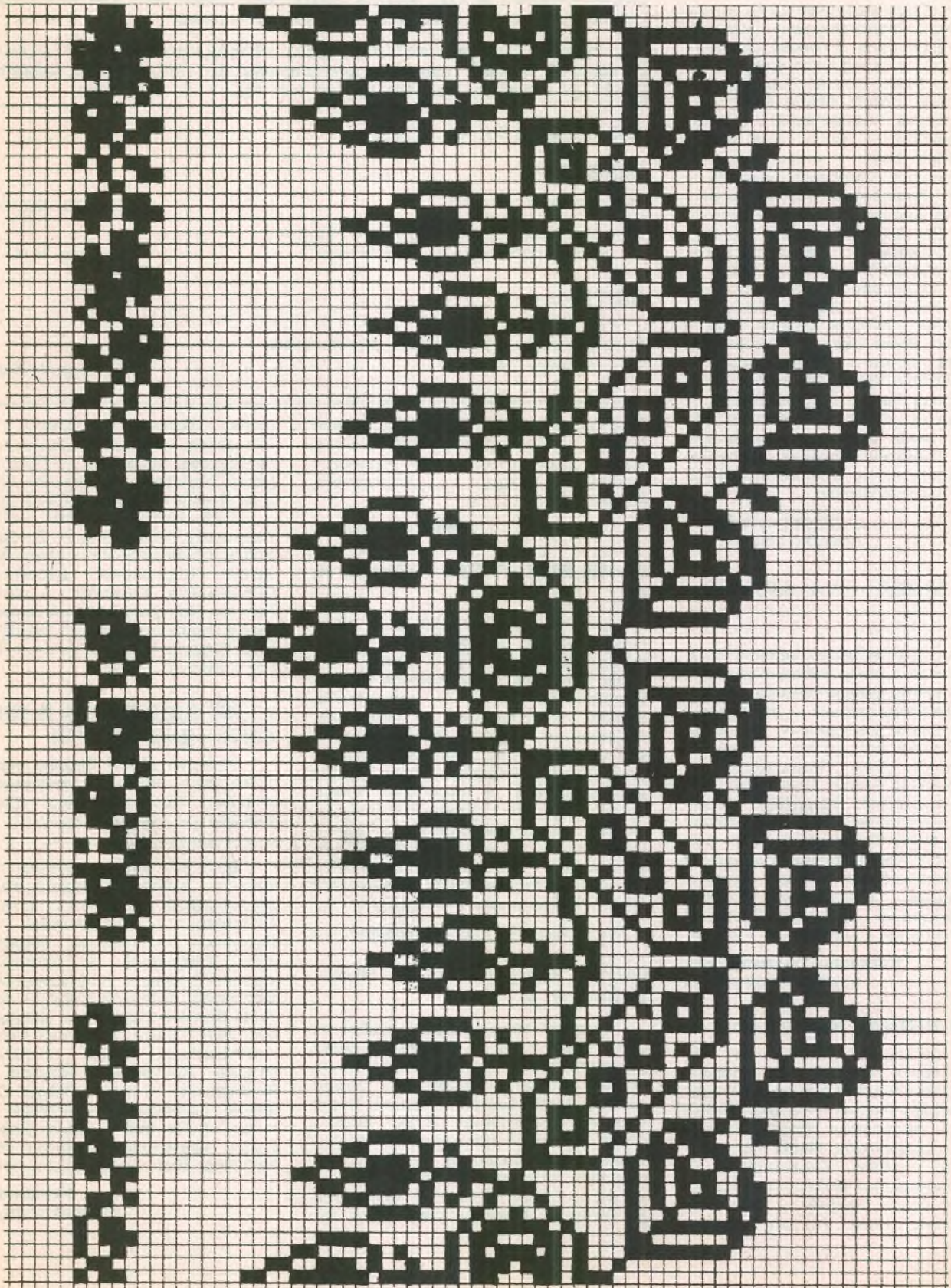
71-ий ВІДДІЛ СУА В ДЖЕРЗІ СІТІ, НЬЮ-ДЖЕРЗІ

Загальні збори Відділу відбулися 15-го січня 1978 р. в присутності 21 членок. Представницею Окружної Управи на зборах була її голова Олександра Кіршак.

До нової управи ввійшли: Галина Білик — голова, Стефанія Левко — заступниця голови, Стефанія Штомпіль — секретарка, Галина Гаврилук — касирка. Референтки: Ніна Ковбаснюк — організаційна, Євгенія Рубчак — культурно-освітня й імпрезова, Катерина Коць — пресова, Анна Вішка й Параскевія Шеремета — суспільної опіки, Христина Кахнич — господарська, Ірина Матейко — зв'язків. Контрольна Комісія: Ірина Качмарська — голова, Клавдія Салюк і Іванна Голинська — членки. Вільні члени: Анна Карий, Юлія Демченко, Дарія Яременко, Стефанія Білоус, Катерина Вірт, Дарія Кравченюк.

Катерина Коць
пресова референтка

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices"
Return to "Our Life" Magazine, 108 Second Ave. New York, N. y. 10003
RETURN POSTAGE GUARANTEED

Взір зі сокальської сорочки із збірки Ірини Кашубинської